

Ověření účinnosti stupňovaných dávek dusíku při konstantních hladinách fosforu a draslíku

Závěrečná zpráva ze stacionární polní zkoušky za roky 2013–2020

Zpracoval: Ing. Ivana Komprsová
Markéta Vodáková

Schválil: Ing. Michaela Smatanová, Ph.D.

Předkládá: Ing. Miroslav Florián, Ph.D.
ředitel Sekce zemědělských vstupů

Obsah	strana
1 ÚVOD	3
2 MATERIÁL A METODY	3
2.1 DRUH ZKOUŠKY, JEJÍ TRVÁNÍ A AGROTECHNIKA	3
2.2 PLODINY A ODRŮDY	3
2.3 APLIKACE HNOJIV	4
2.4 VARIANTY HNOJENÍ	4
2.5 SLEDOVANÉ PRODUKTY A PARAMETRY	5
2.5.1 Odběry vzorků rostlin	5
2.5.2 Sledování půdy	6
3 CHARAKTERISTIKA ZKUŠEBNÍCH MÍST	7
4 ZHODNOCENÍ VEGETAČNÍHO POZOROVÁNÍ A POVĚTRNOSTNÍCH PODMÍNEK	7
4.1 ZHODNOCENÍ VEGETAČNÍHO POZOROVÁNÍ	7
4.2 ZHODNOCENÍ POVĚTRNOSTNÍCH PODMÍNEK	7
5 VÝSLEDKY	11
5.1 ZHODNOCENÍ VÝNOSŮ	11
5.2 ZHODNOCENÍ TECHNOLOGICKÝCH ROZBORŮ	17
5.2.1 Zhodnocení technologických rozborů ozimé řepky v r. 2013	17
5.2.2 Zhodnocení technologických rozborů pšenice ozimé v r. 2014	18
5.2.3 Zhodnocení technologických rozborů okopanin v r. 2015	18
5.2.4 Zhodnocení technologických rozborů ječmene jarního v r. 2016	19
5.2.5 Zhodnocení technologických rozborů hrachu v r. 2017	20
5.2.6 Zhodnocení technologických rozborů pšenice ozimé v r. 2018	20
5.2.7 Zhodnocení technologických rozborů okopanin v r. 2019	21
5.2.8 Zhodnocení technologických rozborů ječmene jarního v r. 2020	23
5.3 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ROZBORŮ ROSTLIN	23
5.3.2 Obsah makroelementů zrna a slámy pšenice ozimé r. 2014	24
5.3.3 Obsah makroelementů u okopanin r. 2015	24
5.3.4 Obsah makroelementů zrna a slámy jarního ječmene r. 2016	25
5.3.5 Obsah makroelementů zrna a slámy hrachu r. 2017	25
5.3.6 Obsah makroelementů zrna a slámy pšenice ozimé r. 2018	26
5.3.7 Obsah makroelementů u okopanin r. 2019	26
5.3.8 Obsah makroelementů zrna a slámy jarního ječmene r. 2020	27
5.4 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ROZBORŮ PŮD	27
5.4.1 Vývoj obsahu N _{min} během osevního sledu	27
5.4.2 Obsah N-NO ₃ a N-NH ₄	37
5.4.3 Obsah půdní organické hmoty a sorpční vlastnosti půdy	40
5.5 ZHODNOCENÍ BILANCE DUSÍKU	43

6 ZÁVĚR	45
6.1 VÝNOSY	45
6.2 TECHNOLOGICKÉ VLASTNOSTI	45
6.3 ANORGANICKÉ ROZBORY ROSTLIN	46
6.4 AGROCHEMICKÉ ROZBORY PŮD	47
6.5 BILANCE DUSÍKU	47

1 Úvod

Cílem přesné polní stacionární zkoušky „Ověření účinnosti stupňovaných dávek dusíku při konstantních hladinách fosforu a draslíku“ je ověřit vliv hnojení stupňovanými dávkami N na výnos plodin, kvalitu sklizených produktů a obsah minerálního dusíku v půdě, s možností tyto získané poznatky využít v ochraně půdy a vodních zdrojů.

Získané údaje slouží pro stanovení racionální intenzity hnojení, při které jsou dosahovány příznivé výnosy za současného udržení odpovídající půdní úrodnosti. Pokusy rovněž umožňují výpočet bilance živin a nalezení optimální intenzity hnojení pro vyrovnanou bilanci. Neméně důležité je i detailní sledování dynamiky obsahu dusíku v půdě jak během roku, tak v delším časovém úseku ve vztahu k minerálnímu a organickému hnojení.

2 Materiál a metody

2.1 Druh zkoušky, její trvání a agrotechnika

Zkouška byla založena v roce 1996 na 14-ti plochách výživářských bází jako přesná dlouhodobá s účelem ověření vlivu stupňované dávky dusíku na změny dusíku v půdě, výnosy a kvalitu produkce. Nyní probíhá už jen na šesti zkušebních stanicích ÚKZÚZ, a to Vysoká u Příbramě, Staňkov, Chrastava, Hradec nad Svitavou, Pusté Jakartice, Lednice.

Všechny agrotechnické zásahy se prováděly takovým způsobem, aby nedošlo k ovlivnění jednotlivých variant mezi sebou, a aby se projevíly pouze vlivy hnojení. Tato zpráva prezentuje dosažené výsledky po ukončeném třetím osevním sledu, konkrétně za roky 2013–2020.

Příprava půdy

Po sklizni řepky, obilovin a hrachu byla ihned provedena podmítka a její ošetření válením, či vláčením. Seťová orba se prováděla 2–3 týdny před setím ozimů, orba pro jařiny byla provedena vždy na podzim. K okopaninám se navíc zaorávala statková hnojiva (chlévký hnůj 2014 a 2018) a u cukrovky se po orbě půda ošetřila vláčením, jinak se nechal pozemek v hrubé brázdě.

Technika hnojení

Pro hnojení statkovými hnojivy byl použit kvalitní vyzrálý chlévký hnůj a jeho aplikace byla provedena ručně rozhozem, křížově, pravidelně po celé ploše zkušební parcely dle platné metodiky. Po aplikaci byla provedena zaorávka

Vápenatá hnojiva se aplikovala obdobně jako minerální hnojiva.

Sklizeň byla provedena jednorázově maloparcelními stroji nebo ručně.

2.2 Plodiny a odrůdy

Tab. č. 1: Plodiny a odrůdy ve 3.osevním sledu

Rok	Plodina	Odrůda	Rok	Plodina	Odrůda
2013	Řepka ozimá	Cortes	2017	Hrách	Slovan
2014	Pšenice ozimá	Dagmar	2018	Pšenice ozimá	Cubus
2015	Brambory Cukrovka	Adéla Oceanite	2019	Cukrovka, Brambory	Mesange, Vysočina
2016	Ječmen jarní	Sebastian	2020	Ječmen jarní	Laudis 550

2.3 Aplikace hnojiv

Fosforečná hnojiva byla dodána v granulovaném superfosfátu. Jako draselné hnojivo byla použita draselná sůl. Dusíkatá hnojiva byla aplikována při předseťové přípravě, a to ve formě síranu amonného a na přihnojování za vegetace byl použit ledek amonný s vápencem.

2.4 Varianty hnojení

V pokusu je zařazeno 9 variant hnojení, které se 4x opakují

- 1) nehnojeno
- 2) fosforečná a draselná minerální hnojiva
- 3) dusík v první aplikační dávce N1 (30 kg)
- 4) dusík v druhé aplikační dávce N2 (60 kg)
- 5) dusík ve třetí aplikační dávce N3 (90 kg)
- 6) chlévský hnůj (CH.HN) a průmyslová hnojiva P,K.
- 7) CH.HN a N1PK (minerální hnojiva P,K a N1 hladina)
- 8) CH.HN a N2PK (minerální hnojiva P,K a N2 hladina)
- 9) CH.HN a N3PK (minerální hnojiva P,K a N3 hladina)

Tab. č. 2: Schématické znázornění rozmístění pokusných parcel

5 N3	4 N2	3 N1	2 PK	1 0	9 HNŮJ N3PK	8 HNŮJ N2PK	7 HNŮJ N1PK	6 HNŮJ PK
2 PK	5 N3	4 N2	1 0	3 N1	8 HNŮJ N2PK	6 HNŮJ PK	9 HNŮJ N3PK	7 HNŮJ N1PK
4 N2	1 0	5 N3	3 N1	2 PK	7 HNŮJ N1PK	9 HNŮJ N3PK	6 HNŮJ PK	8 HNŮJ N2PK
1 0	2 PK	3 N1	4 N2	5 N3	6 HNŮJ PK	7 HNŮJ N1PK	8 HNŮJ N2PK	9 HNŮJ N3PK

Dávky a termíny hnojení jsou uvedeny v tab. č. 3. Fosforečná a draselná hnojiva byla aplikována v daném roce vždy na stejné úrovni pro všechny varianty hnojení (vyjma varianty 0, kde se nehnojilo žádným hnojivem).

Od roku 2017 došlo k úpravě metodiky pokusu, kdy na variantách 3, 4 a 5 bylo vypuštěno hnojení fosforem a draslíkem. Před touto úpravou se na variantě 3, 4 a 5 hnojilo následovně: N1PK, N2PK, N3PK.

Tab. č. 3: Dávky živin na jednotlivých variant hnojení ve 3.osevním sledu 2013-2020

rok	plodina	živina hnojivo	jedn hm.	termín použití	varianty hnojení								
					1	2	3	4	5	6	7	8	9
2013	řepka ozimá	P ₂ O ₅	kg	podzim 2012	-	60	60	60	60	60	60	60	60
		K ₂ O	kg	podzim 2012	-	80	80	80	80	80	80	80	80
		N regenerační	kg	jaro 2013	-	-	30	60	90	-	30	60	90
		N produkční	kg	jaro 2013	-	-	30	60	90	-	30	60	90
2014	pšenice ozimá	P ₂ O ₅	kg	podzim 2013	-	60	60	60	60	60	60	60	60
		K ₂ O	kg	podzim 2013	-	80	80	80	80	80	80	80	80
		N regenerační	kg	jaro 2014	-	-	25	50	75	-	25	50	75
		N produkční	kg	jaro 2014	-	-	25	50	75	-	25	50	75
2015	cukrovka brambory	hnůj	t	podzim 2014	-	-	-	-	-	40	40	40	40
		P ₂ O ₅	kg	podzim 2014	-	60	60	60	60	60	60	60	60
		K ₂ O	kg	podzim 2014	-	80	80	80	80	80	80	80	80
		N základní	kg	jaro 2015	-	-	40	80	120	-	40	80	120
2016	ječmen jarní	P ₂ O ₅	kg	podzim 2015	-	60	60	60	60	60	60	60	60
		K ₂ O	kg	podzim 2015	-	80	80	80	80	80	80	80	80
		N základní	kg	jaro 2016	-	-	30	60	90	-	30	60	90
2017	hrách	vápnění	-	podzim 2016	dávka podle hodnoty pH a zrnitostního složení								
		P ₂ O ₅	kg	podzim 2016	-	60				60	60	60	60
		K ₂ O	kg	podzim 2016	-	80				80	80	80	80
		N základní	kg	jaro 2017	-	-	20	30	40	-	20	30	40
2018	pšenice ozimá	P ₂ O ₅	kg	podzim 2017	-	60				60	60	60	60
		K ₂ O	kg	podzim 2017	-	80				80	80	80	80
		N regenerační	kg	jaro 2018	-	-	25	50	75	-	25	50	75
		N produkční	kg	jaro 2018	-	-	25	50	75	-	25	50	75
2019	cukrovka brambory	hnůj	t	podzim 2018	-	-	-	-	-	40	40	40	40
		P ₂ O ₅	kg	podzim 2018	-	60				60	60	60	60
		K ₂ O	kg	podzim 2018	-	80				80	80	80	80
		N základní	kg	jaro 2019	-	-	40	80	120	-	40	80	120
2020	ječmen jarní	P ₂ O ₅	kg	podzim 2019	-	60				60	60	60	60
		K ₂ O	kg	podzim 2019	-	80				80	80	80	80
		N základní	kg	jaro 2020	-	-	30	60	90	-	30	60	90

Tab. č. 4: Termín aplikace hnojiv

Druh hnojení	Termín aplikace
základní	před založením porostu
regenerační	brzo z jara, podle povětrnostních podmínek
produkční	během vegetace, podle povětrnostních podmínek
organické	před orbou u brambor a cukrovky

2.5 Sledované produkty a parametry

Součástí pokusu bylo sledování průběhu počasí během celého roku. Zaznamenávaly se hodnoty teplot a množství srážek, které se vyhodnocovaly a porovnávaly s dlouhodobými průměry a normály v dané lokalitě.

Vegetační pozorování se provádělo po celou dobu vegetace od založení porostů až do sklizně na jednotlivých variantách a opakováních.

2.5.1 Odběry vzorků rostlin

Za účelem zjištění stavu agrochemických vlastností půdy a vlivu hnojení na příjem živin rostlinami se každoročně po sklizni odebíraly vzorky rostlin (hlavní i vedlejší produkt) na stanovení sušiny a základních živin.

2.5.1.1 Sledované parametry obilovin

Vegetační pozorování, výnosy HP (hlavní produkt) i VP (vedlejší produkt), obsah živin v rostlinách, stanovení obsahu makroelementů v HP i VP pro zjištění bilance:

- obsah dusíku, fosforu, draslíku, hořčíku, vápníku v sušině rostlinného vzorku (%)

Technologické rozbor

- stanovení vlhkosti zrna ihned po sklizni, přepočet na standardní vlhkost
- stanovení hmotnosti tisíce semen (HTS)

2.5.1.2 Sledované parametry brambor

Vegetační pozorování, výnos HP, stanovení obsahu živin v hlízách – N, P, K, Mg, Ca v sušině (%)

Technologické rozbor

- stanovení škrobu (%)
- třídění hlíz do velikostních skupin
- stanovení nitrátů v hlízách

2.5.1.3 Sledované parametry cukrové řepy

Vegetační pozorování, výnosy HP i VP, obsah makroelementů v rostlinách – N, P, K, Mg a Ca v sušině (%)

Technologické rozbor

- stanovení cukernatosti(%)
- výtěžnost rafinády (R) podle Reinefelda (%)
- obsah draslíku (K) a sodíku (Na) v řepné kaši ($\mu\text{mol}/100\text{g}$)
- obsah amidického dusíku $\alpha\text{-N}$ ($\mu\text{mol}/100\text{g}$)

2.5.1.4 Sledované parametry olejnin

Vegetační pozorování, výnosy HP a VP, obsahu makroelementů v rostlinách – N, P, K, Mg a Ca v sušině (%)

Technologické rozbor

- stanovení vlhkosti semene ihned po sklizni
- HTS

2.5.2 Sledování půdy

Za účelem sledování změn agrochemických vlastností půdy se odebíraly půdní vzorky ze všech hnojení na stanovení:

- pH/ CaCl_2 , Mehlich III, sorpční vlastnosti, Cox, N celkový – 2x za osevní postup (r. 2016 a 2020 vždy po sklizni ječmene jarního)
- Sledování obsahu N_{min} v půdě z hloubky (0–30 cm a 30–60 cm) každoročně:
  - a) na jaře, před hnojením dusíkem
  - b) po sklizni plodiny
  - c) na podzim, před zámrzem

3 Charakteristika zkušebních míst

Pokusy se provádí na plochách výživářských bází zkušebních stanic ÚKZÚZ. V bramborářské výrobní oblasti (dále jen BVO) na Vysoké (VYS), ve Staňkově (STA), Chrastavě (CHT) a v Hradci nad Svitavou (HRA).

V řepařské výrobní oblasti (dále jen ŘVO) v Pustých Jakartcích (PJA). V kukuřičné výrobní oblasti v Lednici (LED). Přehled základních charakteristik jednotlivých stanovišť uvádí tab. č. 5.

Tab. č. 5: Základní charakteristika stanovišť

ZS	Okr.	Výrobní oblast	Půdní typ	Půdní druh	Nadm. výška [m n.m.]	Teplotní normál [°C]	Srážkový normál [mm]	Velikost skliz. parcely [m ²]
VYS	PB	BVO	Ipg	S	598	7,1	611	22,50
STA	DO	BVO	HP	S	370	8,3	549	20,40
CHT	LI	BVO	HPi(g)	S	345	8,0	738	25,00
HRA	SY	BVO	HPi	S	460	7,4	616	14,04
PJA	OP	ŘVO	HMi	S	295	8,3	584	10,00
LED	BR	KVO	ČM	S	173	9,6	461	27,45

4 Zhodnocení vegetačního pozorování a povětrnostních podmínek

4.1 Zhodnocení vegetačního pozorování

Vegetační pozorování se provádělo v jednotlivých letech po celou dobu vegetace od založení porostů až po sklizeň na jednotlivých opakováních. Veškeré záznamy se průběžně zaznamenávaly do polních zápisníků.

4.2 Zhodnocení povětrnostních podmínek

Součástí pokusu bylo každoročně sledování průběhu počasí během celého roku. Zaznamenávaly se hodnoty teplot, množství srážek a ty se porovnávaly s dlouhodobými průměry a normály v dané lokalitě (tab. č. 6).

Tab. č. 6: Porovnání průměrných měsíčních teplot a sumy srážek v jednotlivých letech na ZS

Průměrné měsíční teploty [°C] a suma srážek [mm]													
Vysoká													
měsíc	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	roční Σ
Σ měs. srážek [mm] 2013	42	59	32	88	63	48	19	53	96	126	40	113	779
Σ měs. srážek [mm] 2014	42	53	39	19	29	3	30	48	89	16	114	130	612
Σ měs. srážek [mm] 2015	72	68	19	33	59	7	42	44	53	57	27	26	507
Σ měs. srážek [mm] 2016	17	44	79	18	27	56	20	12	55	71	94	23	516
Σ měs. srážek [mm] 2017	32	52	37	32	33	28	49	76	33	90	63	64	588
Σ měs. srážek [mm] 2018	32	88	57	37	59	9	39	23	142	85	47	43	661
Σ měs. srážek [mm] 2019	53	42	20	86	72	33	49	16	49	45	45	75	585
Σ měs. srážek [mm] 2020	33	31	33	20	14	103	36	18	66	139	24	58	575
měsíční normál [mm]	46	40	44	46	42	33	46	39	54	73	81	67	611
Ø denní teplota [°C] 2013	13,3	7,3	4,1	-0,7	-1,3	-1,4	-0,6	7,9	11,7	16,1	19,7	17,9	7,8
Ø denní teplota [°C] 2014	12,4	8,9	3,2	0,7	0,9	1,8	6,6	10,4	11,9	16,6	19,4	16	9,1

Ø denní teplota [°C] 2015	14,3	10,6	5,8	1,5	0,8	-0,4	4,0	7,9	12,7	16,0	20,6	21,8	9,6
Ø denní teplota [°C] 2016	12,7	7,7	6,0	4,5	-0,8	2,4	2,9	7,4	13,1	16,7	18,3	17,3	9,0
Ø denní teplota [°C] 2017	16,3	7,5	2,9	-0,1	-5,1	1,2	5,9	6,8	14,2	18,5	18,6	18,8	8,8
Ø denní teplota [°C] 2018	11,7	9,6	3,1	0,2	1,7	-3,5	0,6	12,7	16,1	17,4	19,9	20,6	9,2
Ø denní teplota [°C] 2019	14,6	9,7	3,8	1,4	-1,5	2,1	5,1	9,2	10,9	21,2	19,8	18,8	9,6
Ø denní teplota [°C] 2020	13,6	9,4	4,4	2,1	0,9	3,5	3,9	10,2	11,3	16,2	18	19,1	9,4
měsíční normál [°C]	12,1	7,2	1,7	-0,8	-2,4	-1,4	2,4	6,4	12,0	14,9	16,6	16,5	7,1

Staňkov

měsíc	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	roční Σ
Σ měs. srážek [mm] 2013	42	38	35	53	27	31	18	26	101	88	15	87	561
Σ měs. srážek [mm] 2014	54	41	38	11	15	3	15	16	101	27	101	64	486
Σ měs. srážek [mm] 2015	60	41	20	21	18	1	41	32	51	44	12	25	366
Σ měs. srážek [mm] 2016	19	34	55	13	34	46	30	29	18	159	158	42	637
Σ měs. srážek [mm] 2017	26	44	32	9	21	11	24	64	57	52	40	64	444
Σ měs. srážek [mm] 2018	39	54	46	27	44	8	29	26	75	61	37	29	475
Σ měs. srážek [mm] 2019	65	32	18	73	31	38	39	19	65	42	71	104	597
Σ měs. srážek [mm] 2020	37	24	25	21	12	79	23	26	56	110	44	110	567
měsíční normál [mm]	44	38	33	31	26	25	33	33	56	80	80	70	549
Ø denní teplota [°C] 2013	13,3	7,9	4,7	0,4	0,2	-0,6	0,5	8,6	12,2	16,6	20,6	18,0	8,5
Ø denní teplota [°C] 2014	13,0	8,7	4,4	1,2	1,5	2,4	6,0	10,7	13,0	17,5	19,7	16,0	9,5
Ø denní teplota [°C] 2015	14,8	11,3	6,4	2,8	2,4	0,2	4,7	8,2	13,3	16,9	21,6	22,0	10,4
Ø denní teplota [°C] 2016	13,5	8,4	6,6	5,1	0,2	3,5	4,1	8,3	14,4	17,6	19,3	17,4	9,9
Ø denní teplota [°C] 2017	15,5	8,2	3,1	0,6	-5,5	2,1	6,4	7,8	14,5	19,4	19,8	19,5	9,3
Ø denní teplota [°C] 2018	12,0	10,5	4,4	1,9	3,4	-2,2	1,9	12,1	16,4	18,1	20,4	20,6	10,0
Ø denní teplota [°C] 2019	14,0	9,3	4,0	2,8	0	1,6	6,3	9,4	11,0	21,2	19,8	18,6	9,8
Ø denní teplota [°C] 2020	13,6	9,7	5,0	2,2	1,3	4,9	4,4	9,6	11,8	17,0	18,6	18,9	9,8
měsíční normál [°C]	12,9	7,7	2,9	0,4	-1,3	0,4	3,7	7,4	12,8	17,6	17,6	17,1	8,3

Chrastava

měsíc	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	roční Σ
Σ měs. srážek [mm] 2013	42	24	72	27	87	58	40	26	133	227	132	78	946
Σ měs. srážek [mm] 2014	73	63	49	34	28	4	60	46	136	36	98	76	703
Σ měs. srážek [mm] 2015	57	14	35	66	12	57	39	29	82	29	67	36	523
Σ měs. srážek [mm] 2016	36	54	80	16	51	50	40	51	50	136	127	55	746
Σ měs. srážek [mm] 2017	76	82	30	31	46	35	59	53	53	94	135	98	791
Σ měs. srážek [mm] 2018	67	91	56	60	69	4	46	32	60	81	18	51	635
Σ měs. srážek [mm] 2019	37	36	9	110	77	37	50	24	122	29	46	67	644
Σ měs. srážek [mm] 2020	47	49	55	40	25	109	44	23	91	147	31	103	764
měsíční normál [mm]	68	47	52	56	43	38	54	47	65	84	95	89	738
Ø denní teplota [°C] 2013	13,4	7,9	5,6	-0,5	-1,9	-1,5	-1,2	8,1	12,0	15,8	18,8	17,3	7,8

Ø denní teplota [°C] 2014	11,7	10,1	4,5	2,7	1,0	3,4	6,0	9,8	12,1	16,0	19,6	16,2	9,4
Ø denní teplota [°C] 2015	10,9	6,8	2,4	1,3	0,2	4,3	7,5	12,4	15,4	19,8	21,5	13,0	9,6
Ø denní teplota [°C] 2016	13,0	8,0	6,9	5,1	-0,7	2,9	3,3	7,5	13,8	17,1	18,3	16,6	9,3
Ø denní teplota [°C] 2017	15,4	8,1	3,1	0,6	-4,2	2,1	5,8	7,1	13,6	17,6	18,0	18,0	8,8
Ø denní teplota [°C] 2018	11,8	10,1	4,5	1,6	3,3	-3,3	0,9	13,0	16,0	17,0	19,0	20,3	9,5
Ø denní teplota [°C] 2019	14,1	10,6	4,9	1,9	-1,2	2,2	5,8	9,6	11,1	21,1	18,8	19,3	9,9
Ø denní teplota [°C] 2020	13,6	10,9	6,8	3,7	2,4	4,7	4	9,3	11,1	16,9	17,9	19,3	10,1
měsíční normál [°C]	13,0	8,0	3,2	0,3	-1,2	-0,5	3,4	7,4	12,7	15,5	17,1	16,8	8,0

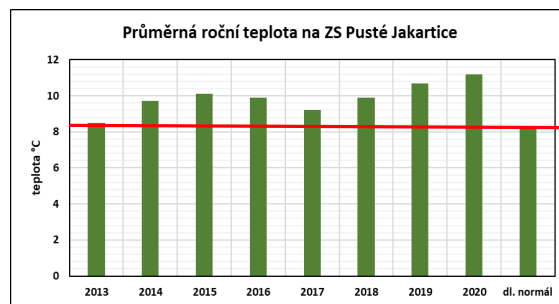
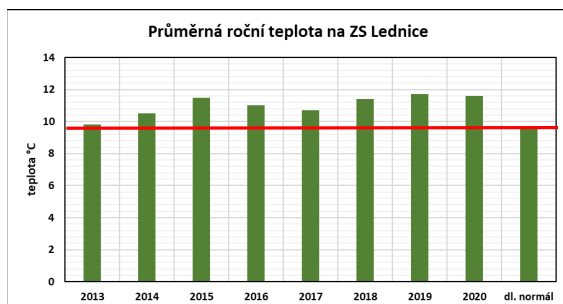
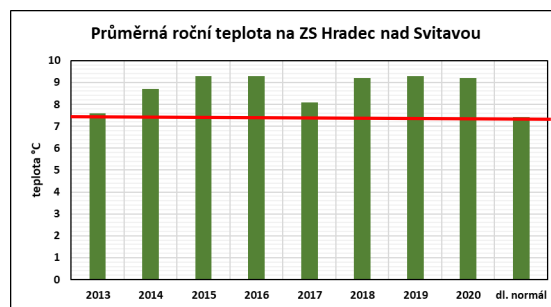
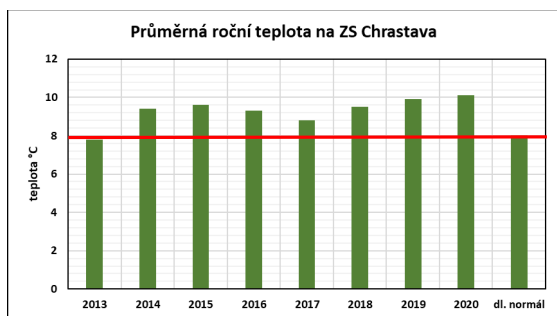
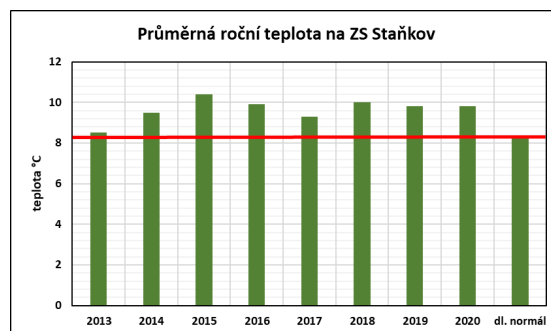
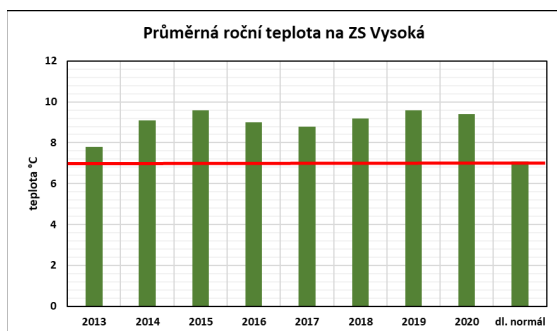
Hradec nad Svitavou													
měsíc	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	roční Σ
Σ měs. srážek [mm] 2013	51	56	22	48	52	34	49	20	89	95	22	71	609
Σ měs. srážek [mm] 2014	93	28	19	21	19	9	33	50	90	42	172	100	676
Σ měs. srážek [mm] 2015	99	24	26	44	50	12	41	15	46	38	29	86	510
Σ měs. srážek [mm] 2016	30	37	71	23	25	62	33	56	72	49	98	31	587
Σ měs. srážek [mm] 2017	10	61	34	31	23	20	27	76	70	93	83	32	560
Σ měs. srážek [mm] 2018	74	85	33	21	29	18	14	26	31	52	24	21	428
Σ měs. srážek [mm] 2019	58	42	19	46	66	24	39	18	108	33	43	64	560
Σ měs. srážek [mm] 2020	85	44	43	38	16	87	31	11	50	164	77	131	777
měsíční normál [mm]	57	40	42	42	35	28	37	41	63	80	79	72	616
Ø denní teplota [°C] 2013	12,8	7,3	5,2	-2,5	-2,1	-1,2	-0,8	7,9	12,3	15,6	19,1	17,8	7,6
Ø denní teplota [°C] 2014	11,3	9,1	4,2	1,2	0,3	1,7	5,4	9,1	11,8	15,5	18,9	15,6	8,7
Ø denní teplota [°C] 2015	13,7	9,4	6,1	1,1	0,6	-0,2	3,8	7,3	11,9	16,3	20,1	21,0	9,3
Ø denní teplota [°C] 2016	13,0	8,0	6,9	5,1	-0,7	2,9	3,3	7,5	13,8	17,1	18,3	16,6	9,3
Ø denní teplota [°C] 2017	15,3	7,3	2,5	-1,0	-6,5	0,4	5,5	6,4	13,5	17,4	17,8	19,0	8,1
Ø denní teplota [°C] 2018	11,6	9,1	3,6	0,8	1,2	-4,3	0,6	12,8	16,6	17,5	19,7	21,3	9,2
Ø denní teplota [°C] 2019	14,5	9,9	4,2	0,3	-2,7	0,9	5,4	9,5	11,0	20,6	18,6	19,5	9,3
Ø denní teplota [°C] 2020	13,3	9,4	6,1	1,7	-0,2	3,7	3,8	8,4	10,7	16,5	17,5	19,1	9,2
měsíční normál [°C]	12,7	7,7	2,1	-0,9	-2,5	-1,2	2,7	7,0	12,5	15,2	17,0	16,8	7,4

Pusté Jakartice													
měsíc	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	roční Σ
Σ měs. srážek [mm] 2013	65	94	35	16	39	42	48	18	126	140	7	54	684
Σ měs. srážek [mm] 2014	93	30	19	5	26	18	16	49	129	61	97	103	646
Σ měs. srážek [mm] 2015	91	39	31	22	47	22	26	27	59	49	26	50	489
Σ měs. srážek [mm] 2016	29	31	19	16	27	81	25	48	49	78	167	69	639
Σ měs. srážek [mm] 2017	32	91	33	14	13	21	45	98	47	50	84	55	583
Σ měs. srážek [mm] 2018	122	64	39	13	26	19	20	4	51	76	29	30	493
Σ měs. srážek [mm] 2019	70	39	19	34	29	27	19	34	100	38	39	91	539
Σ měs. srážek [mm] 2020	75	54	32	35	17	34	30	7	80	201	101	103	769
měsíční normál [mm]	56	36	38	24	18	22	29	45	74	86	92	64	584

Ø denní teplota [°C] 2013	14,2	8,5	6,3	-1,0	-2,5	-0,8	-0,5	8,6	13,3	16,5	20,0	19,1	8,5
Ø denní teplota [°C] 2014	12,0	10,4	5,0	2,2	0,2	3,7	6,5	10,1	13,0	16,4	20,3	16,9	9,7
Ø denní teplota [°C] 2015	14,9	10,5	6,6	1,5	0,9	1,2	5,0	8,5	13,0	16,7	21,0	21,9	10,1
Ø denní teplota [°C] 2016	14,6	8,2	6,5	4,1	-1,4	3,9	4,5	8,6	14,2	18,3	19,2	18,0	9,9
Ø denní teplota [°C] 2017	16,1	7,7	4,1	0,3	-4,2	1,0	6,3	7,3	13,9	18,7	18,9	19,7	9,2
Ø denní teplota [°C] 2018	12,7	10,0	4,5	1,7	1,8	-3,6	1,1	14,2	16,7	17,9	20,2	21,4	9,9
Ø denní teplota [°C] 2019	15,5	10,5	5,1	1,6	-1,4	3,1	6,3	10,6	12,5	22,7	20,5	21,3	10,7
Ø denní teplota [°C] 2020	15,1	11,7	8,3	4,3	2,1	5,6	5,5	10,6	12,3	18,3	19,8	20,8	11,2
měsíční normál [°C]	13,3	8,6	3,1	0,0	-1,5	-0,3	3,4	7,6	13,3	16,2	18,0	17,8	8,3

Lednice													
měsíc	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	roční Σ
Σ měs. srážek [mm] 2013	18	40	5	20	15	38	35	7	59	82	8	46	373
Σ měs. srážek [mm] 2014	67	17	4	20	20	17	9	43	75	47	99	139	557
Σ měs. srážek [mm] 2015	238	34	26	23	18	13	28	7	26	14	24	68	519
Σ měs. srážek [mm] 2016	34	45	31	11	12	59	20	42	46	28	110	36	474
Σ měs. srážek [mm] 2017	16	45	28	6	2	23	25	40	26	45	77	20	353
Σ měs. srážek [mm] 2018	74	38	32	26	28	14	17	23	55	38	60	16	421
Σ měs. srážek [mm] 2019	107	10	15	33	45	15	15	26	101	38	85	43	533
Σ měs. srážek [mm] 2020	50	39	39	44	14	23	19	8	61	93	40	68	498
měsíční normál [mm]	42	29	38	27	23	21	23	34	50	63	64	47	461
Ø denní teplota [°C] 2013	15,8	9,3	6,4	-1,1	-0,9	0,7	2,1	10,8	14,6	18,1	21,6	19,9	9,8
Ø denní teplota [°C] 2014	13,6	10,1	2,3	1,8	1,9	3,2	8,4	11,7	14,6	18,9	21,5	18,1	10,5
Ø denní teplota [°C] 2015	15,6	11,3	7,4	3,1	2,2	2,0	5,7	10,3	14,7	19,4	23,3	23,0	11,5
Ø denní teplota [°C] 2016	15,9	9,4	6,5	3,2	-0,7	5,5	5,7	10,2	15,5	19,9	21,7	19,3	11,0
Ø denní teplota [°C] 2017	17,7	9,1	4,3	0,2	-4,6	2,1	8,4	9,6	16,1	21,4	21,6	22,0	10,7
Ø denní teplota [°C] 2018	14,4	11,0	5,3	2,2	2,7	-1,4	2,8	15,0	18,3	20,9	22,1	23,6	11,4
Ø denní teplota [°C] 2019	16,7	12,0	5,9	2,3	-0,1	3,2	7,7	12,3	13,1	23,1	21,5	22,1	11,7
Ø denní teplota [°C] 2020	16,2	11,3	8,1	3	0,6	6	6,6	11,5	14,1	18,9	20,7	21,9	11,6
o měsíční normál [°C]	15,0	9,6	3,7	0,3	-1,2	0,4	4,8	9,5	14,9	17,9	20,1	19,8	9,6

Z výše uvedené tabulky je patrný trend zvyšujících se průměrných teplot a do roku 2019 snižujícího se množství srážek oproti dlouhodobým normálům pro dané lokality. Rok 2020 byl rovněž teplý, ale na srážky bohatší, na většině stanic se k srážkovému normálu přiblížil nebo ho dokonce i překročil.

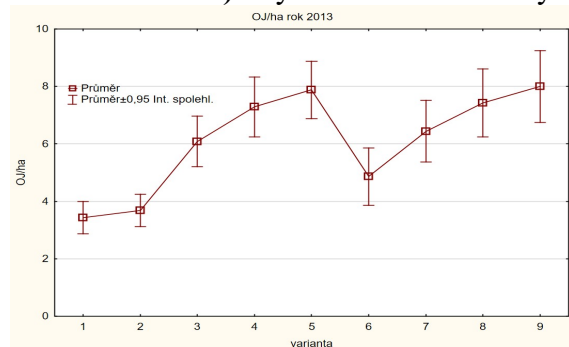
5 Výsledky

5.1 Zhodnocení výnosů

Průměrné výnosy jednotlivých plodin dle osevního postupu u hlavního a vedlejšího produktu ($t \cdot ha^{-1}$) a v obilních jednotkách (OJ) jsou uvedeny v následujících tabulkách č. 7 až 16. Výnosy jednotlivých plodin byly statisticky vyhodnoceny jednofaktorovou analýzou variance s testováním průkaznosti rozdílů testem Tukey na hladině spolehlivosti 95 %.

Tab. č. 7: Rok 2013 – řepka ozimá

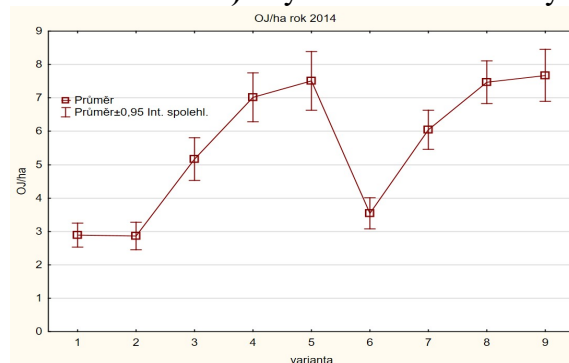
produkt	varianta hnojení								
	1. nehnojená	2. PK	3. N1PK	4. N2PK	5. N3PK	6. hn.+PK	7. hn.+N1PK	8. hn.+N2PK	9. hn.+N3PK
semeno ($t \cdot ha^{-1}$)	1,7	1,8	3,0	3,7	4,0	2,4	3,2	3,7	4,0
%	100,0	105,9	176,4	217,6	235,3	141,2	188,2	217,6	235,3
sláma ($t \cdot ha^{-1}$)	3,4	3,4	4,6	6,6	7,4	5,5	6,0	7,2	8,4
%	100,0	100,0	135,3	194,1	217,6	161,8	176,5	211,8	247,1
řepka OJ ha^{-1}	3,4	3,7	6,1	7,3	7,9	4,9	6,4	7,4	8,0
%	100,0	108,8	179,4	214,7	232,4	144,1	188,2	217,6	235,3

Tab. a obr. č.7a): Významnost rozdílů výnosu (OJ/ha) semene řepky ozimé, rok 2013

Variant	Pořadí výnosu	Výnos OJ/ha	Relativně %	Významně lepší než, p=0,05
1. 0	9	3,4	100,0	3,4,5,7,8,9
2. PK	8	3,7	108,8	3,4,5,7,8,9
3. N1PK	6	6,1	179,4	1, 2
4. N2PK	4	7,3	214,7	1, 2, 6
5. N3PK	2	7,9	232,4	1, 2, 6
6. hPK	7	4,9	144,1	4,5,8,9
7. hN1PK	5	6,4	188,2	1, 2
8. hN2PK	3	7,4	217,6	1, 2, 6
9. hN3PK	1	8,0	235,3	1, 2, 6

Tab. č. 8: Rok 2014 – pšenice ozimá

produkt	varianta hnojení								
	1. nehnojená	2. PK	3. N1PK	4. N2PK	5. N3PK	6. hn.+PK	7. hn.+N1PK	8. hn.+N2PK	9. hn.+N3PK
zrno ($t \cdot ha^{-1}$)	2,9	2,9	5,2	7,0	7,5	3,5	6,1	7,5	7,7
%	100,0	100,0	179,3	241,4	258,6	120,7	210,3	258,6	265,5
sláma ($t \cdot ha^{-1}$)	3,5	3,4	5,9	7,6	8,6	4,3	6,2	8,0	8,3
%	100,0	97,1	168,6	217,1	245,7	122,9	177,1	228,5	237,1
pšenice OJ. ha^{-1}	2,9	2,9	5,2	7,0	7,5	3,5	6,1	7,5	7,7
%	100,0	100,0	179,3	241,4	258,6	120,7	210,3	258,6	265,5

Tab. a obr. č. 8a): Významnost rozdílů výnosu (OJ/ha) zrna pšenice ozimé, rok 2014

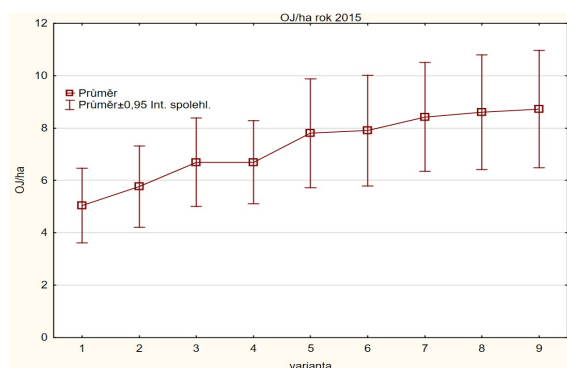
Variant	Pořadí výnosu	Výnos OJ/ha	Relativně %	Významně lepší než, p=0,05
1. 0	8	2,9	100,0	3,4,5,7,8,9
2. PK	8	2,9	100,0	3,4,5,7,8,9
3. N1PK	6	5,2	179,3	1,2,4,5,6,8,9
4. N2PK	4	7,0	214,4	1, 2, 3, 6
5. N3PK	2	7,5	258,6	1, 2, 3, 6, 7
6. hPK	7	3,5	120,7	3,4,5,7,8,9
7. hN1PK	5	6,1	210,3	1,2,5,6,8,9
8. hN2PK	2	7,5	258,6	1, 2, 3, 6, 7
9. hN3PK	1	7,7	265,5	1, 2, 3, 6, 7

Tab. č. 9: Rok 2015 - cukrovka pěstovaná v ŘVO + KVO

produkt	varianta hnojení								
	1. nehnojená	2. PK	3. N1PK	4. N2PK	5. N3PK	6. hn.+PK	7. hn.+N1PK	8. hn.+N2PK	9. hn.+N3PK
bulvy ($t \cdot ha^{-1}$)	38,3	42,4	47,8	48,0	56,5	58,3	60,1	61,7	61,6
%	100,0	110,7	124,8	125,3	147,5	152,2	156,9	161,1	161,8
chrást ($t \cdot ha^{-1}$)	12,7	9,0	11,9	14,2	15,0	11,8	15,0	18,3	18,9
%	100,0	70,9	93,7	111,8	118,1	92,9	118,1	144,1	148,8
cukrovka OJ. ha^{-1}	9,6	10,6	12,0	12,0	14,1	14,6	15,0	15,4	15,4
%	100,0	110,4	125,0	125,5	146,9	152,1	156,3	161,4	161,4

Tab. č. 10: Rok 2015 – brambory pěstované v BVO

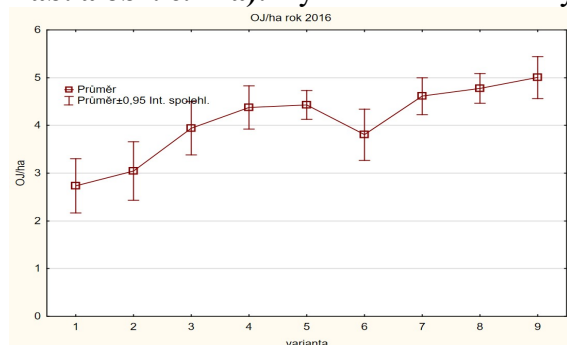
produkt	varianta hnojení								
	1. nehnojená	2. PK	3. N1PK	4. N2PK	5. N3PK	6. hn.+PK	7. hn.+N1PK	8. hn.+N2PK	9. hn.+N3PK
hlízy ($t \cdot ha^{-1}$)	11,1	13,4	16,3	16,9	18,6	18,2	20,5	20,8	21,6
%	100,0	121,1	142,2	146,1	157,8	153,1	168,8	165,6	169,5
brambory OJ. ha^{-1}	2,8	3,3	4,1	4,2	4,7	4,6	5,1	5,2	5,4
%	100,0	122,2	146,4	150	167,9	164,3	182,1	185,7	192,9

Tab. a obr. č. 9a): Významnost rozdílů výnosu (OJ/ha) bulev cukrovky a brambor, rok 2015**Výnos - Ø OJ/ha bulev cukrovky a brambor**

Varianta	Pořadí výnosu	Výnos OJ/ha	Relativně %	Významně lepší než, p=0,05
1. 0	9	6,2	100,0	-
2. PK	8	7,0	112,9	-
3. N1PK	7	8,1	130,6	-
4. N2PK	6	8,1	130,6	-
5. N3PK	5	9,4	151,6	-
6. hPK	4	9,6	154,8	-
7. hN1PK	3	10,1	162,9	-
8. hN2PK	2	10,3	166,1	-
9. hN3PK	1	10,4	167,7	-

Tab. č. 11: Rok 2016 – ječmen jarní

produkt	varianta hnojení								
	1. nehnojená	2. PK	3. N1PK	4. N2PK	5. N3PK	6. hn.+PK	7. hn.+N1PK	8. hn.+N2PK	9. hn.+N3PK
zrno (t.ha ⁻¹)	2,7	3,0	3,9	4,4	4,4	3,8	4,6	4,8	4,9
%	100,0	111,1	144,4	163,0	163,0	140,7	170,4	177,8	181,5
sláma (t.ha ⁻¹)	1,9	2,0	2,7	3,2	3,1	2,7	3,4	3,8	3,8
%	100,0	105,3	142,1	168,4	163,2	142,1	178,9	200,0	200,0
ječmen OJ.ha ⁻¹	2,7	3,0	3,9	4,4	4,4	3,8	4,6	4,8	4,9
%	100,0	111,1	144,4	163,0	163,0	140,7	170,4	177,8	181,5

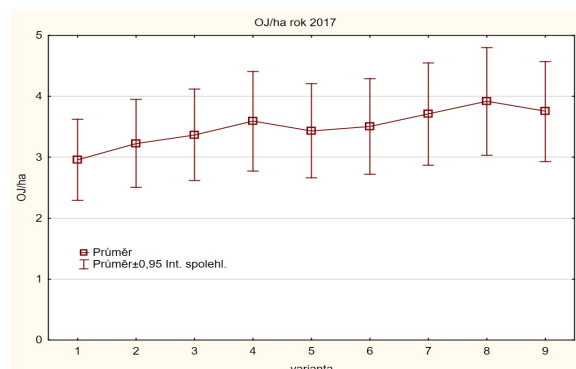
Tab. a obr. č. 11a): Významnost rozdílů výnosu (OJ/ha) zrna ječmene jarního, rok 2016

Varianta	Pořadí výnosu	Výnos OJ/ha	Relativně %	Významně lepší než, p=0,05
1. 0	9	2,7	100,0	3,4,5,6,7,8,9
2. PK	8	3,0	111,1	4,5,7,8,9
3. N1PK	6	3,9	144,4	1, 9
4. N2PK	4	4,4	163,0	1, 2
5. N3PK	4	4,4	163,0	1, 2
6. hPK	7	3,8	140,7	1, 9
7. hN1PK	3	4,6	170,4	1, 2
8. hN2PK	2	4,8	177,8	1, 2
9. hN3PK	1	4,9	181,5	1, 2, 3, 6

Od roku 2017 došlo k úpravě metodiky pokusu, kdy na variantách 3, 4 a 5 bylo vypuštěno hnojení fosforem a draslíkem.

Tab. č. 12: Rok 2017 – hrách

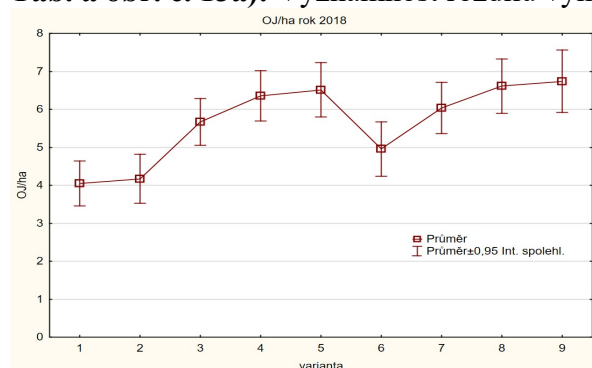
produkt	varianta hnojení								
	1. nehnojená	2. PK	3. N1	4. N2	5. N3	6. hn.+PK	7. hn.+N1PK	8. hn.+N2PK	9. hn.+N3PK
semeno (t.ha ⁻¹)	2,9	3,2	3,3	3,5	3,3	3,4	3,6	3,8	3,7
%	100,0	110,3	113,8	120,7	113,8	117,2	124,1	131,0	127,6
sláma (t.ha ⁻¹)	4,3	4,8	4,9	4,6	4,5	5,1	4,8	5,0	5,0
%	100,0	111,6	114,0	107,0	104,7	118,6	111,6	116,3	116,3
hrách OJ.ha ⁻¹	3,5	3,8	4,0	4,2	4,0	4,1	4,3	4,6	4,4
%	100,0	108,6	114,3	120,0	114,3	117,1	124,7	122,9	125,7

Tab. a obr. č. 12a): Významnost rozdílů výnosu (OJ/ha) semene hrachu, rok 2017

Varianta	Pořadí výnosu	Výnos OJ/ha	Relativně %	Významně lepší než, p=0,05
1. 0	9	3,5	100,0	-
2. PK	8	3,8	108,6	-
3. N1	6	4,0	114,3	-
4. N2	4	4,2	120,0	-
5. N3	6	4,0	114,3	-
6. hPK	5	4,1	117,1	-
7. hN1PK	3	4,3	122,9	-
8. hN2PK	1	4,6	131,4	-
9. hN3PK	2	4,4	125,7	-

Tab. č. 13: Rok 2018 – pšenice ozimá

produkt	varianta hnojení								
	1. nehnojená	2. PK	3. N1	4. N2	5. N3	6. hn.+PK	7. hn.+N1PK	8. hn.+N2PK	9. hn.+N3PK
zrno ($t \cdot ha^{-1}$)	4,1	4,2	5,7	6,4	6,5	5,0	6,0	6,6	6,7
%	100,0	102,4	139,0	156,1	158,5	122,0	146,3	161,0	163,4
sláma ($t \cdot ha^{-1}$)	3,4	3,6	4,9	5,3	5,7	4,2	5,3	5,7	5,7
%	100,0	105,9	144,1	155,9	167,6	123,5	155,9	167,6	167,6
pšenice OJ. ha^{-1}	4,1	4,2	5,7	6,4	6,5	5,0	6,0	6,6	6,7
%	100,0	102,4	139,0	156,1	158,5	122,0	146,3	161,0	163,4

Tab. a obr. č. 13a): Významnost rozdílů výnosu (OJ/ha) zrna pšenice ozimé, rok 2018

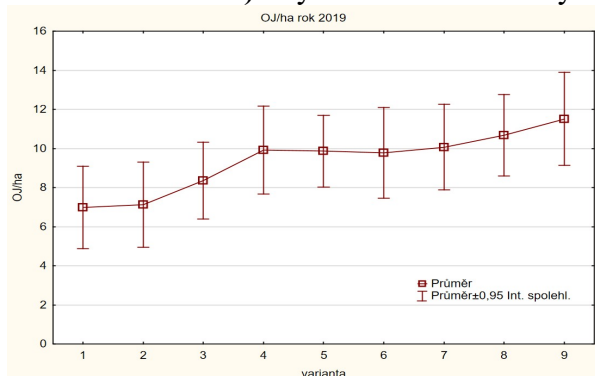
Varianta	Pořadí výnosu	Výnos OJ/ha	Relativně %	Významně lepší než, p=0,05
1. 0	9	4,1	100,0	3,4,5,7,8,9
2. PK	8	4,2	102,4	3,4,5,7,8,9
3. N1	6	5,7	139,0	1, 2
4. N2	4	6,4	156,1	1, 2
5. N3	3	6,5	158,5	1, 2, 6
6. hPK	7	5,0	122,0	5, 8, 9
7. hN1PK	5	6,0	146,3	1, 2
8. hN2PK	2	6,6	161,0	1, 2, 6
9. hN3PK	1	6,7	163,4	1, 2, 6

Tab. č. 14: Rok 2019 - cukrovka pěstovaná v ŘVO

produkt	varianta hnojení								
	1. nehnojená	2. PK	3. N1PK	4. N2PK	5. N3PK	6. hn.+PK	7. hn.+N1PK	8. hn.+N2PK	9. hn.+N3PK
bulvy ($t \cdot ha^{-1}$)	49,3	52,3	56,6	67,0	59,9	65,6	60,5	64,6	72,2
%	100	106	115	136	122	133	123	131	146
chrást ($t \cdot ha^{-1}$)	4,8	5,0	6,3	8,7	9,1	6,4	9,6	9,7	11,6
%	100	103	130	179	187	132	198	200	241
cukrovka OJ. ha^{-1}	12,3	13,1	14,2	16,8	15,0	16,4	15,1	16,2	18,0
%	100	106,5	115,4	136,6	122	133,3	122,8	131,7	146,3

Tab. č. 15: Rok 2019 – brambory pěstované v BVO

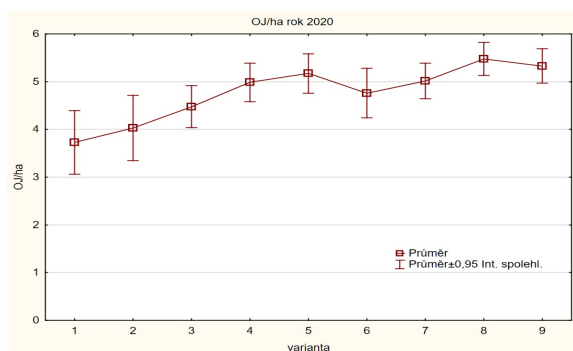
produkt	varianta hnojení								
	1. nehnojená	2. PK	3. N1PK	4. N2PK	5. N3PK	6. hn.+PK	7. hn.+N1PK	8. hn.+N2PK	9. hn.+N3PK
hlízy ($t \cdot ha^{-1}$)	17,3	16,6	21,8	26,0	29,2	25,9	30,2	31,8	33,0
%	100	97	127	151	169	150	175	185	191
brambory OJ. ha^{-1}	4,3	4,2	5,5	6,5	7,3	6,5	7,6	8,0	8,3
%	100	97,7	128	151,2	169,8	151,2	176,7	186	193

Tab. a obr. č. 14a): Významnost rozdílů výnosu (OJ/ha) bulev cukrovky a brambor, rok 2019

Výnos - Ø OJ/ha bulev cukrovky a brambor

Tab. č. 16: Rok 2020 – ječmen jarní

produkt	varianta hnojení								
	1. nehnojená	2. PK	3. N1PK	4. N2PK	5. N3PK	6. hn.+PK	7. hn.+N1PK	8. hn.+N2PK	9. hn.+N3PK
zrno (t.ha ⁻¹)	3,9	4,2	4,7	5,3	5,4	5,0	5,3	5,8	5,6
%	100	107,7	120,5	135,9	138,5	128,2	135,9	148,7	143,6
sláma (t.ha ⁻¹)	3,6	3,9	3,9	4,5	4,7	4,1	4,6	5,1	5,1
%	100	108,3	108,3	125	130,6	113,9	127,8	141,7	141,7
ječmen OJ.ha ⁻¹	3,9	4,2	4,7	5,3	5,4	5,0	5,3	5,8	5,6
%	100,0	107,7	120,5	135,9	138,5	128,2	135,9	148,7	143,6

Tab. a obr. č. 16a): Významnost rozdílů výnosu (OJ/ha) zrna ječmene jarního, rok 2020

Varianta	Pořadí výnosu	Výnos OJ/ha	Relativně %	Významně lepší než, p=0,05
1. 0	9	3,9	100,0	4,5,6,7,8,9
2. PK	8	4,2	107,7	5, 8, 9
3. N1	7	4,7	120,5	-
4. N2	4	5,3	135,9	1
5. N3	3	5,4	138,5	1, 2
6. hPK	6	5,0	128,2	1
7. hN1PK	4	5,3	135,9	1
8. hN2PK	1	5,8	148,7	1, 2
9. hN3PK	2	5,6	143,6	1, 2

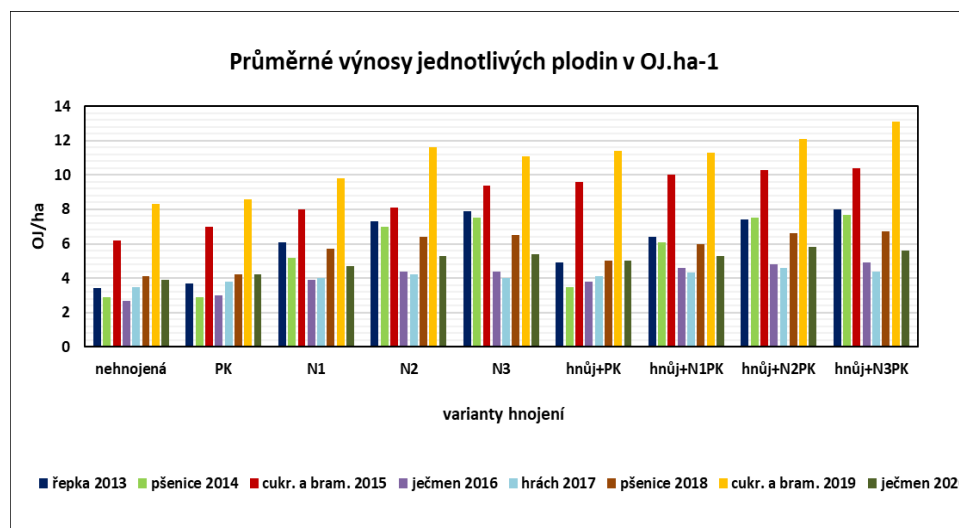
Tab. č. 17: Výnosy v OJ.ha⁻¹ v jednotlivých ročnících

produkt v OJ.ha ⁻¹	varianta hnojení								
	1. nehnojená	2. PK	3. N1	4. N2	5. N3	6. hn.+PK	7. hn.+N1PK	8. hn.+N2PK	9. hn.+N3PK
řepka 2013	3,4	3,7	6,1	7,3	7,9	4,9	6,4	7,4	8,0
pšenice 2014	2,9	2,9	5,2	7,0	7,5	3,5	6,1	7,5	7,7
cukr. a bram. 2015	6,2	7,0	8,0	8,1	9,4	9,6	10,0	10,3	10,4
ječmen 2016	2,7	3,0	3,9	4,4	4,4	3,8	4,6	4,8	4,9
hrách 2017	3,5	3,8	4,0	4,2	4,0	4,1	4,3	4,6	4,4
pšenice 2018	4,1	4,2	5,7	6,4	6,5	5,0	6,0	6,6	6,7
cukr. a bram. 2019	8,3	8,6	9,8	11,6	11,1	11,4	11,3	12,1	13,1
ječmen 2020	3,9	4,2	4,7	5,3	5,4	5,0	5,3	5,8	5,6
Ø 2013-2020	4,4	4,7	5,9	6,8	7,0	5,9	6,8	7,4	7,6

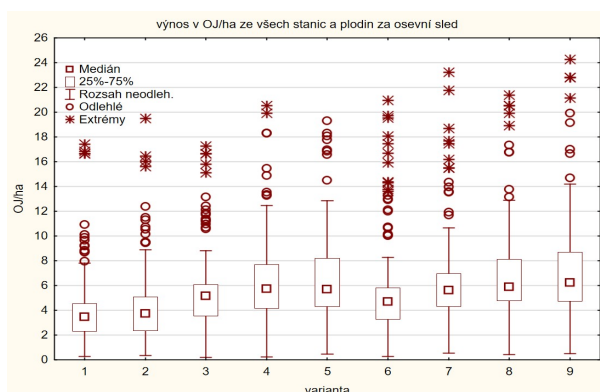
U pšenice ozimé v roce 2014 a zejména pak v roce 2018 je vidět pozitivní vliv předplodin. Na výnos pšenice v roce 2014 měla vliv řepka ozimá a v ročníku 2018, který byl sušší je

dobře vidět vliv hrachu na nehnojené kontrole a na variantách 2 a 6. U ječmene v roce 2020 se pozitivně projevil vliv vlhčího roku a příhodnější povětrnostních podmínek.

Graf č. 1: Srovnání průměrných výnosů plodin v OJ.ha⁻¹ na jednotlivých variantách hnojení

Tab. a obr. č. 17a): Významnost rozdílů výnosu (OJ/ha) ze všech stanic a plodin za os. sled

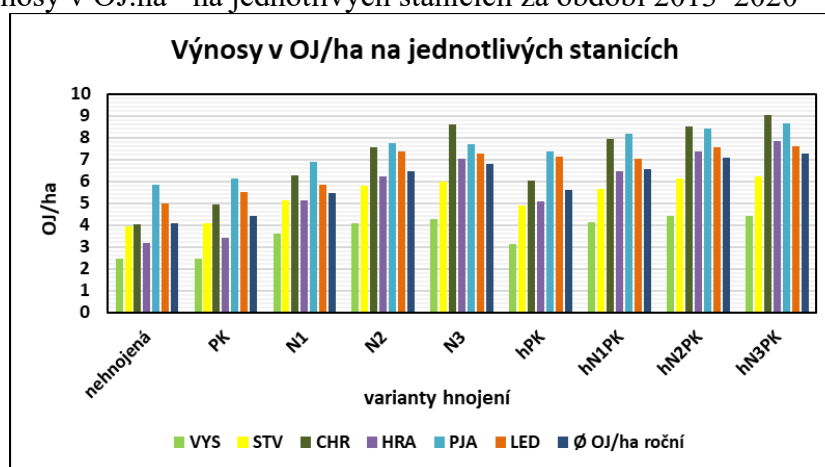
Variant	Pořadí výnosu	Výnos OJ/ha	Relativně %	Významně lepší než, p=0,05
1. 0	9	4,4	100,0	3,4,5,6,7,8,9
2. PK	8	4,7	106,8	3,4,5,6,7,8,9
3. N1	6	5,9	134,1	1,2,5,8,9
4. N2	4	6,8	154,5	1, 2
5. N3	3	7,0	159,1	1, 2, 3, 6
6. hPK	6	5,9	134,1	1,2,5,8,9
7. hN1PK	4	6,8	154,5	1, 2
8. hN2PK	2	7,4	168,2	1, 2, 3, 6
9. hN3PK	1	7,6	172,7	1, 2, 3, 6

Z důvodu malého množství zkušebních stanic, na kterých pokus v současné době probíhá, nejsou výsledky rozděleny dle výrobních oblastí na BVO a ŘVO, jak bývá obvyklé. Při takto malém počtu zkušebních stanic již nejdou spolehlivě zachytit trendy z toho rozdělení plynoucí. Při hodnocení výnosů v OJ.ha⁻¹ za období 2013–2020 jsou výsledky posuzovány samostatně na jednotlivých stanicích. Na ZS Staňkov nebyly do výsledků zahrnuty výnosy brambor z roku 2015, protože pokus byl výrazně negativně ovlivněn Stolburem (Potato stolbur phytoplasma), kterým byla nakažena již sadba brambor a výnosy byly nízké. Na ZS Vysoká nebyly do výsledků zahrnuty výnosy hrachu (rok 2017), a to z důvodu zrušení pokusu, který nebylo možné objektivně hodnotit (pozdní výsev 24. 4., porost byl nízký a řídký následkem sucha s velmi nízkým výnosem).

Tab. č. 18: Výnosy v OJ.ha⁻¹ na jednotlivých stanicích za období 2013–2020

komb.	VYS	STV	CHR	HRA	PJA	LED	suma	Ø OJ/ha roční
0	2,47	3,93	4,04	3,18	5,86	5	24,48	4,1
PK	2,44	4,09	4,93	3,42	6,12	5,52	26,52	4,4
N1	3,58	5,11	6,29	5,11	6,88	5,83	32,8	5,5
N2	4,07	5,8	7,55	6,24	7,74	7,37	38,77	6,5
N3	4,26	5,99	8,59	7,03	7,68	7,25	40,8	6,8
hPK	3,13	4,9	6,04	5,08	7,38	7,14	33,67	5,6
hN1PK	4,11	5,67	7,95	6,47	8,16	7,03	39,39	6,6
hN2PK	4,4	6,11	8,52	7,38	8,41	7,56	42,38	7,1
hN3PK	4,39	6,22	9,03	7,85	8,64	7,61	43,74	7,3

* drobné odchylky v průměrech OJ/ha od tab. 17 jsou způsobeny opakovaným zaokrouhlováním zjištěných hodnot.

Graf č. 2: Výnosy v OJ.ha⁻¹ na jednotlivých stanicích za období 2013–2020

Z uvedených výsledků je zřejmé, že výnosy se zvyšovaly se stupňovanými dávkami dusíku a vliv mělo i organické hnojení hnojem. Potvrdil se princip, kde vyšší intenzita hnojení přispívá k vyššímu výnosu. Největší výnosy byly sklizeny na ZS Pusté Jakartice, Lednice a Chrastava.

5.2 Zhodnocení technologických rozborů

5.2.1 Zhodnocení technologických rozborů ozimé řepky v r. 2013

Ozimá řepka byla první plodinou v osevním sledu 2013–2020. Hodnocena byla HTS. Výsledky HTS jsou uvedeny v tab. č. 19, vyplývá z nich, že s rostoucí intenzitou hnojení HTS mírně stoupala nebo stagnovala. U ZS Pusté Jakartice a Lednice (na úrodnějších půdách) lehce klesala. Prokázal se pozitivní vliv organického hnojení na HTS řepky.

Tab. č. 19: Průměrné hodnoty HTS ozimé řepky přepočtené na standardní vlhkost

Řepka ozimá 2013 stanice	HTS v g přepočtené na 12% vlhkost								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
Vysoká	7,05	6,79	6,87	7,11	7,03	6,96	7,28	7,20	7,30
Staňkov	6,50	6,44	6,52	6,94	6,59	6,76	7,14	6,87	7,12
Chrastava	5,93	6,26	5,83	6,22	6,41	6,24	6,34	6,42	6,49
Hradec n. Svít.	4,84	4,89	4,88	4,97	5,31	5,37	5,31	5,36	5,33
Pusté Jakartice	5,51	5,77	5,36	5,27	5,92	5,73	5,44	5,24	5,46
Lednice	6,27	6,22	5,75	5,73	5,81	6,45	6,17	5,82	5,94
Průměr	6,02	6,06	5,87	6,04	6,18	6,25	6,28	6,15	6,27

5.2.2 Zhodnocení technologických rozborů pšenice ozimé v r. 2014

Pšenice ozimá je zařazena ve 3. osevním sledu dvakrát, a to v roce 2014 a po druhé v roce 2018. Sledovaným parametrem v obou ročnících byla HTS a N-látky.

Tab. č. 20: Průměrné hodnoty HTS pšenice ozimé přepočtené na standardní vlhkost

Pšenice ozimá 2014 stanice	HTS v g přepočtené na 14% vlhkost								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
Vysoká	46,80	46,80	51,50	51,00	49,73	47,70	51,70	50,34	49,60
Staňkov	43,45	43,29	44,78	45,38	42,81	42,26	44,13	44,69	42,05
Chrastava	41,80	43,85	44,56	47,00	46,19	46,28	46,87	46,92	44,16
Hradec n. Svit.	39,43	41,03	43,95	46,30	47,03	44,54	46,77	47,27	47,46
Pusté Jakartice	46,99	45,84	50,34	52,53	53,72	47,9	49,83	50,68	52,64
Lednice	48,42	47,16	50,16	49,07	49,17	49,22	50,22	50,47	50,46
Průměr	44,48	44,66	47,55	48,55	48,11	46,32	48,25	48,40	47,73

Z výsledků prezentovaných v tab. č. 20 je patrné, že u většiny stanic s rostoucí intenzitou hnojení roste HTS. Nižší byla u varianty s hnojem (hPK).

Tab. č. 21: Obsah N-látek v zrnu pšenice ozimé (dopočtené dle koeficientu)

Pšenice ozimá 2014 stanice	Obsah N-látek v sušině v %								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
Vysoká	6,67	6,73	7,70	9,35	11,34	7,35	8,15	9,69	11,40
Staňkov	7,75	7,75	7,70	8,78	10,60	7,87	7,07	8,66	10,32
Chrastava	7,75	7,64	7,18	8,09	9,06	7,52	7,70	8,78	9,92
Hradec n. Svit.	7,01	6,56	6,56	7,98	8,66	7,18	7,35	7,75	9,12
Pusté Jakartice	8,89	8,84	9,41	11,12	11,91	8,84	9,52	11,12	11,91
Lednice	6,95	6,95	8,04	11,74	13,62	7,13	9,29	6,56	13,85
Průměr	7,51	7,41	7,76	9,51	10,87	7,65	8,18	8,76	11,09

Obsah N-látek se v zrnu pšenice zvyšuje s rostoucí intenzitou hnojení, u varianty s hnojem není nárůst tak patrný a hodnota se blíží kontrole. Jejich obsah dle normy ČSN 46 1100-2 na většině variant a stanic neodpovídá užití této pšenice jako pekárenské (nejméně 11,5%), ale jako pšenice pečivářské.

5.2.3 Zhodnocení technologických rozborů okopanin v r. 2015

V BVO byly v roce 2015 pěstovány brambory a v ŘVO cukrová řepa. Z technologických vlastností se sledovala velikost hlíz, obsah NaNO_3 a škrobu.

Tab. č. 22: Velikostní zařazení hlíz brambor do tří skupin – průměrné hodnoty

Brambory 2015 stanice	Podíl hlíz do 35 mm v %								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
Vysoká	57,9	60,3	47,8	58,2	49,2	34,0	36,4	51,2	63,5
Staňkov	38,5	51,7	42,5	45,3	50,1	50,5	47,8	43,2	50,9
Chrastava	38,7	49,4	39,5	35,0	26,1	28,7	34,3	22,9	25,6
Hradec n. Svit.	68,1	43,1	57,5	53,6	34,0	40,6	54,4	45,2	33,6
Průměr za BVO	50,8	51,1	46,8	48,0	39,9	38,5	43,2	40,6	43,4
	Podíl hlíz od 35 do 60 mm v %								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
Vysoká	42,1	40,0	52,2	42,0	51,0	66,0	64,0	47,0	38,5
Staňkov	61,5	48,3	57,5	54,7	49,9	49,5	52,2	56,8	49,1
Chrastava	60,8	49,9	57,2	60,2	69,4	66,0	59,8	66,8	72,2
Hradec n. Svit.	31,9	56,9	42,5	46,4	66,0	59,4	45,6	54,8	66,4
Průměr za BVO	49,1	48,8	52,4	50,8	59,1	60,2	55,4	56,4	56,5

Podíl hlíz nad 60 mm v %									
Vysoká	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3	0,0
Staňkov	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Chrastava	0,0	0,0	2,9	4,7	3,1	5,1	5,8	10,1	2,0
Hradec n. Svit.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Průměr za BVO	0,0	0,0	0,7	1,2	0,8	1,3	1,4	3,1	0,5

Parametrem sledovaným u brambor bylo velikostní třídění hlíz tří do skupin: 1. velikost pod 35 mm; 2. velikost od 35 do 60 mm; 3. velikost nad 60 mm.

U většiny hnojení se nadpoloviční většina sklizených hlíz ze všech stanic nacházela ve skupině 2. tj. od 35 do 60 mm. Dle zastoupení je další v pořadí velikostní skupina č. 1 (hlízy pod 35 mm). Z výsledků je zřejmé, že stupňovaná dávka N spolu s organickým hnojením tento podíl hlíz snižovala.

Skupina č. 3 hlízy nad 60 mm byla zastoupena pouze velmi slabě, a to od 1 % do 3 % všech sklizených hlíz.

Tab. č. 23: Technologické vlastnosti hlíz brambor

Brambory 2015	varianty hnojení								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
NaNO ₃ mg.kg ⁻¹	232	201	326	367	534	339	396	545	553
škrob %	16,7	15,7	16,0	15,3	15,4	14,8	14,3	14,6	14,4

Obsah škrobu u všech variant hnojení splňuje hodnotu brambor pro konzumní účely (11-16%, někdy i více). S vyšší dávkou hnojení se jeho obsah snižuje. Limitní hodnotou pro zpracovatelský průmysl je hodnota 18%. Vyhláškou 306/2004 Sb. jsou stanoveny limity pro obsah dusičnanů 300 mg.kg⁻¹ pro konzumní produkci brambor pozdních a pro konzumní brambory rané 500 mg.kg⁻¹, který je na třech variantách hnojení překročen (N3, hN2PK, hN3PK). U cukrovky v roce 2015 nebyly stanoveny žádné technologické parametry.

5.2.4 Zhodnocení technologických rozborů ječmene jarního v r. 2016

Tab. č. 24: Průměrné hodnoty HTS ječmene jarního přepočtené na standardní vlhkost

Ječmen jar. 2016 stanice	HTS v g přepočtená na 14% vlhkost								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
Vysoká	46,82	47,62	44,88	45,34	45,32	46,34	46,14	44,34	41,57
Staňkov	33,6	33,8	35,2	38,1	36,1	37,4	37,19	37,8	38,9
Chrastava	40,3	39,8	41,2	45,5	42,9	41,9	45,1	44,2	45,3
Hradec n. Svit.	36,4	38,0	42,8	43,1	45,4	36,5	43,63	41,7	47,1
Pusté Jakartice	55,0	55,8	58,1	58,6	59,3	56,7	58,1	57,0	58,4
Lednice	45,8	47,7	46,0	40,3	40,0	46,6	42,9	39,4	36,9
Průměr	43,00	43,79	44,67	45,15	44,83	44,25	45,52	44,07	44,68

Sledovaným technologickým parametrem u ječmene jarního byla HTS a N-látky. Z uvedené tabulky nelze vyvodit jednoznačné trendy.

Tab. č. 25: Obsah N-látek v zrně ječmene jarního (dopočtené dle koeficientu)

Ječmen jar. 2016 stanice	Obsah N-látek v sušině v %								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
Vysoká	10,13	9,38	10,06	11,13	10,63	10,81	9,63	11,31	12,25
Staňkov	10,13	7,81	10,25	11,31	12,56	9,06	9,81	11,88	13,50
Chrastava	8,94	8,31	8,56	9,81	8,19	8,63	8,94	9,25	10,13
Hradec n. Svit.	13,25	13,50	11,38	11,31	12,13	13,19	11,69	11,88	12,25
Pusté Jakartice	8,25	8,31	8,13	9,81	11,44	8,13	9,50	10,31	12,56
Lednice	8,81	8,81	9,25	11,38	14,00	8,88	10,44	12,69	14,25
Průměr	9,92	9,35	9,60	10,79	11,49	9,78	10,00	11,22	12,49

Obsah N-látek v zrně ječmene vrůstal se zvyšující se intenzitou hnojení, výjimkou je opět varianta s hnojem, kde je hodnota nižší než na nehnojené kontrole. Dle normy ČSN 46 1100-5, kdy sladovnický ječmen obsahuje nejméně 10% a nejvíce 12% N-látek vyhověly pouze některé varianty na některých ZS.

5.2.5 Zhodnocení technologických rozborů hrachu v r. 2017

Výsledky HTS hrachu který byl zařazen v polovině 3. osevního sledu v r. 2017 jsou uvedeny z tab. č. 26. Se zvyšující se hladinou hnojení klesala HTS a na variantách hnojených hnojem se opět lehce zvyšovala.

Tab. č. 26: Průměrné hodnoty HTS hrachu přepočtené na standardní vlhkost

Hrách 2017 stanice	HTS v g přepočtená na 14% vlhkost								
	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
Vysoká	129,0	189,5	164,4	151,3	143,1	159,2	201,9	187,5	195,7
Staňkov	242,3	375,6	275,9	280,4	255,5	264,1	253,8	267,5	279,1
Chrastava	286,3	268,9	278,4	286,0	265,9	276,6	266,1	268,6	275,0
Hradec n. Svit.	294,7	287,7	299,0	295,5	299,2	304,9	307,4	305,5	321,0
Pusté Jakartice	256,1	253,5	252,5	246,3	257,4	246,5	250,0	246,8	245,1
Lednice	224,3	227,2	230,3	224,5	224,8	227,7	221,8	226,8	230,0
Průměr	238,8	267,1	250,1	247,3	241,0	246,5	250,2	250,4	257,7

5.2.6 Zhodnocení technologických rozborů pšenice ozimé v r. 2018

Tab. č. 27: Průměrné hodnoty HTS pšenice ozimé přepočtené na standardní vlhkost

Pšenice ozimá 2018 stanice	HTS v g přepočtená na 14% vlhkost								
	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
Vysoká	44,9	40,1	44,5	39,6	36,6	44,1	41,9	44,8	44,8
Staňkov	43,5	46,0	44,4	39,7	40,2	45,2	45,6	43,5	39,8
Chrastava	45,6	46,9	45,6	44,8	42,6	47,3	47,2	46,2	44,9
Hradec n. Svit.	45,2	46,9	46,6	46,5	44,8	47,4	47,1	47,1	45,9
Pusté Jakartice	36,0	35,5	33,9	33,6	33,4	35,6	35,1	34,2	33,9
Lednice	39,2	40,7	36,5	32,6	29,8	39,4	34,6	32,1	30,6
Průměr	42,4	42,7	41,9	39,5	37,9	43,2	41,9	41,3	40,0

Z výsledků prezentovaných v tab. č. 27 je patrné, že s rostoucí intenzitou hnojení na většině stanic hodnota klesala, výrazněji na úrodnějších půdách, ZS Lednice a Pusté Jakartice.

Tab. č. 28: Obsah N-látek v zrně pšenice ozimé (dopočtené dle koeficientu)

Pšenice ozimá 2018 stanice	Obsah N-látek v sušině v %								
	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
Vysoká	9,41	10,49	12,26	14,14	14,42	10,83	13,05	14,19	14,48
Staňkov	9,86	7,64	9,29	11,74	13,40	7,98	9,98	12,08	14,19
Chrastava	8,44	9,18	7,41	9,01	10,37	8,32	8,95	9,01	9,86
Hradec n. Svit.	8,61	8,66	9,58	11,00	11,97	9,69	10,03	11,00	12,31
Pusté Jakartice	7,41	7,64	8,89	11,29	12,31	8,32	9,80	11,74	12,71
Lednice	11,00	10,83	15,11	16,93	17,84	12,54	16,19	17,61	18,01
Průměr	9,12	9,07	10,42	12,35	13,39	9,61	11,33	12,61	13,59

Stejně jako v roce 2014 se obsah N-látek se v zrně pšenice zvyšuje s rostoucí intenzitou hnojení a rovněž u varianty s hnojem není nárůst tak patrný a hodnota se blíží kontrole. Jejich obsah dle normy ČSN 46 1100-2 se na více variantách blíží využití této pšenice jako pekárenské (nejméně 11,5%). Na nehnojené kontrole a variantě PK a hPK je vidět pozitivní vliv předplodiny hrachu.

5.2.7 Zhodnocení technologických rozborů okopanin v r. 2019

V BVO byly v roce 2019 pěstovány brambory a v ŘVO cukrová řepa. Z technologických vlastností se u brambor sledovala velikost hlíz, obsah NaNO_3 a obsah škrobu. Dle aktualizované metodiky NOU č. ZUH/3-2019 došlo ke změně kategorií velikostního podílu hlíz a to z 30 na 40 mm a z 60 na 70 mm.

Tab. č. 29: Velikostní zatřídění hlíz brambor do tří skupin – průměrné hodnoty

Brambory 2019 stanice	Podíl hlíz do 40 mm v %								
	1. nehnojená	2. PK	3. N1	4. N2	5. N3	6. hn.+PK	7. hn.+N1PK	8. hn.+N2PK	9. hn.+N3PK
Vysoká	24,9	28,7	19,1	22,8	7,7	15,4	11,8	20,0	13,1
Staňkov	38,0	19,5	21,8	21,2	21,3	28,3	22,7	14,5	7,8
Chrastava	50,9	54,1	45,3	36,6	31,7	48,9	30,5	34,1	33,2
Hradec n. Svit.	56,4	71,1	63,5	50,1	34,4	52,9	64,9	33,1	21,8
Průměr za BVO	42,6	43,3	37,4	32,7	23,8	36,4	32,5	25,4	19,0
Podíl hlíz od 40 do 70 mm v %									
Vysoká	75,1	69,2	73,1	72,9	77,3	78,1	73,4	74,0	76,1
Staňkov	62,0	76,4	75,4	78,8	78,7	71,7	77,3	80,9	82,0
Chrastava	49,1	45,9	54,7	63,4	68,3	51,1	69,6	65,9	63,6
Hradec n. Svit.	43,6	28,9	36,5	49,9	65,6	47,1	35,1	67,0	78,2
Průměr za BVO	57,4	55,1	59,9	66,3	72,5	62,0	63,8	71,9	75,0
Podíl hlíz nad 70 mm v %									
Vysoká	0,0	2,1	7,8	4,3	15,0	6,5	14,8	6,1	10,8
Staňkov	0,0	4,1	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0	4,6	10,2
Chrastava	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2
Hradec n. Svit.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Průměr za BVO	0,0	1,6	2,6	1,1	3,7	1,6	3,7	2,7	6,1

Parametrem sledovaným u brambor bylo velikostní třídění hlíz tří do skupin: 1. velikost pod 40 mm; 2. velikost od 40 do 70 mm; 3. velikost nad 70 mm. Zejména na ZS VYS, STV a částečně i na CHT se na většině variant hnojení nadpoloviční většina sklizených hlíz nacházela ve skupině 2. tj. od 40 do 70 mm. Dle zastoupení je další v pořadí velikostní skupina č. 1 (hlízy pod 40 mm). Z výsledků je zřejmé, že stupňovaná dávka N spolu s organickým hnojením tento podíl hlíz snižovala. Skupina č. 3 hlízy nad 70 mm byla zastoupena hlavně na ZS Vysoká – až 15% na variantě 5 a 7 a vůbec nebyla zastoupena v Hradci nad Svitavou.

Tab. č. 30: Obsah N-NO₃⁻ v hlízách brambor

N-NO ₃ ⁻ mg.kg ⁻¹	varianty hnojení								
	1. nehnojená	2. PK	3. N1	4. N2	5. N3	6. hn.+PK	7. hn.+N1PK	8. hn.+N2PK	9. hn.+N3PK
Vysoká	350	569	711	648	704	525	584	434	622
Staňkov	209	251	434	539	422	360	458	422	434
Chrastava	216	307	172	433	307	655	533	655	615
Hradec n. Svít.	461	554	554	475	745	423	745	1066	986
Průměr	309	420	468	523	544	491	580	644	664

Tab. č. 28: Obsah škrobu v hlízách brambor

Škrob %	varianty hnojení								
	1. nehnojená	2. PK	3. N1	4. N2	5. N3	6. hn.+PK	7. hn.+N1PK	8. hn.+N2PK	9. hn.+N3PK
Vysoká	19,1	18,1	16,9	17,9	14,5	13,7	15,7	16,7	16,0
Staňkov	13,4	16,7	15,2	18,6	17,3	18,0	16,8	15,5	18,0
Chrastava	15,6	15,1	14,4	16,5	15,8	16,9	14,9	15,7	14,1
Hradec n. Svít.	17,6	14,5	14,2	16,1	16,8	16,9	17,1	14,5	15,7
Průměr	16,4	16,1	15,2	17,3	16,1	16,4	16,1	15,6	15,9

Obsah škrobu se u všech variant hnojení blíží hodnotě brambor pro konzumní účely (11-16%). Průměrné hodnoty jsou poměrně vyrovnané, vyšší je jen hodnota u varianty č. 4 (hladina N2). Limitní hodnotou pro zpracovatelský průmysl je hodnota 18%, ta byla překročena na některých variantách na ZS Vysoká a Staňkov.

Vyhláškou 306/2004 Sb. jsou stanoveny limity pro obsah dusičnanů 300 mg.kg⁻¹ pro konzumní produkci brambor pozdních a pro konzumní brambory rané 500 mg.kg⁻¹. Protože sklizeň proběhla v září a říjnu porovnáváme výsledky jednotlivých variant s limitem N-NO₃⁻ pro pozdní brambory (tj. 300 mg.kg⁻¹). V průměru by limitu vyhověla pouze nehnojená varianta. Na většině stanic byl limit u téměř všech variant hnojení překročen. Na ZS Vysoká a Hradec by vyhláše nevyhověla žádná varianta. Dá se říci, že pro tyto bramborářské oblasti je stanovené hnojení nadměrné a negativně se projevuje na tomto technologickém znaku brambor.

Tab. č. 31: Technologické vlastnosti cukrovky

Cukrovka 2019 Stanice	varianty hnojení								
	1. nehnojená	2. PK	3. N1	4. N2	5. N3	6. hn.+PK	7. hn.+N1PK	8. hn.+N2PK	9. hn.+N3PK
Cukernatost (%)									
Pusté Jakartice	19,0	18,7	19,1	18,6	18,0	18,6	18,5	18,0	17,6
Lednice	17,5	17,9	16,9	16,0	15,6	17,0	15,9	15,0	14,2
Průměr	18,3	18,3	18,0	17,3	16,8	17,8	17,2	16,5	15,9
Obsah K (μmol/100g)									
Pusté Jakartice	3,2	3,9	3,2	3,1	3,3	4,5	4,6	4,5	4,1
Lednice	2,3	2,5	2,5	2,5	2,6	3,1	3,6	3,9	4,4
Průměr	2,7	3,2	2,9	2,8	2,9	3,8	4,1	4,2	4,2
Obsah Na (μmol/100g)									
Pusté Jakartice	0,25	0,25	0,28	0,33	0,47	0,33	0,34	0,47	0,58
Lednice	1,19	1,15	1,84	2,51	2,63	2,06	2,95	3,08	3,33
Průměr	0,72	0,70	1,06	1,42	1,55	1,20	1,65	1,78	1,96
Výtěžnost rafinády (%)									
Pusté Jakartice	17,4	16,9	17,5	17,0	16,3	16,6	16,4	15,9	15,5
Lednice	16,0	16,3	14,9	13,8	13,4	14,9	13,3	12,2	11,1
Průměr	16,7	16,6	16,2	15,4	14,8	15,7	14,8	14,0	13,3
alfa N (μmol/100g)									
Pusté Jakartice	0,77	0,83	0,93	1,16	1,69	1,2	1,38	1,82	2,58
Lednice	0,8	0,56	2,16	1,05	1,31	0,77	0,92	1,81	1,93
Průměr	0,79	0,70	1,55	1,11	1,50	0,99	1,15	1,82	2,26

Cukernatost neboli obsah sacharózy dosahuje nejčastěji koncentrace 16–19%, max. 20–22%. Na sledovaných variantách hnojení se se zvyšující hladinou N cukernatost snižovala až na 15,9% u varianty č. 9. Výtěžnost rafinády vyjadřuje výtěžnost bílého rafinovaného cukru a rovněž se s vyšší hladinou hnojení snižovala. Naopak alfa N (nežádoucí dusík, který snižuje výtěžnost) se s vyššími dávkami hnojení zvyšoval.

5.2.8 Zhodnocení technologických rozborů ječmene jarního v r. 2020

Tab. č. 32: Průměrné hodnoty HTS ječmene jarního přepočtené na standardní vlhkost

Ječmen jar. 2020 stanice	HTS v g přepočtená na 14% vlhkost								
	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hn1PK	hn2PK	hn3PK
Vysoká	43,9	46,1	44,6	45,6	44,2	44,7	47,3	45,8	45,4
Staňkov	43,7	40,8	44,2	42,7	43	44,1	46	44,4	43,8
Chrastava	43	44,4	44,7	42,8	41,8	39,5	38,8	40,1	44,4
Hradec n. Svit.	38,7	40,4	38,8	40,6	38,6	41,1	40,3	38,2	38,8
Pusté Jakartice	42,5	42,8	41,3	42,4	42,0	39,1	44,15	40,8	37,6
Lednice	47,3	47,3	46,4	45,5	47,9	47	47,2	46,3	46,8
Průměr	43,2	43,6	43,3	43,3	42,9	42,6	44,0	42,6	42,8

Sledovaným technologickým parametrem u ječmene jarního byla HTS a N-látky. Z uvedené tabulky hodnoty HTS nelze vyvodit jednoznačné trendy.

Tab. č. 33: Obsah N-látek v zrnu ječmene jarního (dopočtené dle koeficientu)

Ječmen jar. 2020 stanice	Obsah N-látek v sušině v %								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hnPK	hnN1PK	hnN2PK	hnN3PK
Vysoká	9,5	10,8	10	10,6	12,5	10,1	10,9	11,7	12,3
Staňkov	10,6	9,6	11	12,2	13,3	11,3	11,7	12,6	13,4
Chrastava	13	12,4	13	14	13,3	13	12,9	13,6	12,1
Hradec n. Svit.	10	10,3	10,4	10,8	11,7	12	11,6	11,8	12,5
Pusté Jakartice	11	10,2	9,4	9,3	9,6	10,1	10	10,8	12,4
Lednice	9,3	9,1	10,8	13	14,4	11,3	15,6	14,3	14,4
Průměr	10,6	10,4	10,8	11,7	12,5	11,3	12,1	12,5	12,9

Obsah N-látek v zrnu ječmene vrůstal se zvyšující se intenzitou hnojení, výjimkou je varianta s PK, kde je hodnota nižší než na nehnojené kontrole.

Dle normy ČSN 46 1100-5, kdy sladovnický ječmen obsahuje nejméně 10 a nejvíce 12% N-látek by vyhověly pouze některé varianty na některých ZS (HRA, PJA, VYS).

5.3 Zhodnocení výsledků rozborů rostlin

U všech plodin se prováděly analýzy (obsahu N, P, K, Ca, Mg) hlavního sklizňového produktu (HP) a vedlejšího sklizňového produktu (VP) v průměrných vzorcích odebraných z každé varianty hnojení v době sklizně. Pouze u brambor se neprováděl rozbor VP, protože při sklizni již brambory mají odumřelou nat', která se po sklizni zaorává a proto nedochází k ovlivnění bilance živin.

5.3.1 Obsah makroelementů v semeni a slámě řepky ozimé r. 2013

Prvním sledovaným prvkem byl **dusík**, u kterého je patrný zvýšený obsah v semeni i ve, slámě u variant hnojených vyššími hladinami N.

Obsah **fosforu** v semeni řepky se u všech hnojení držel na úrovni kontroly, ve slámě obsah P klesal s rostoucí hladinou N. Na obsahu **draslíku** se stupňování N projevilo jeho velmi pozvolným nárůstem.

V obsahu **hořčíku** a **vápníku** nebyly zaznamenány výrazné výkyvy způsobené hnojením, hodnoty byly vzácně vyrovnané.

Tab. č. 34: Průměrné obsahy makroelementů v semeni a slámě řepky ozimé [%]

varianta	Průměrné obsahy makroelementů v HP a VP řepky ozimé %									
	N		P		K		Ca		Mg	
	HP	VP	HP	VP	HP	VP	HP	VP	HP	VP
nehnojeno	2,84	0,53	0,79	0,15	0,81	1,32	0,44	1,61	0,28	0,12
PK	2,86	0,46	0,80	0,14	0,81	1,26	0,46	1,62	0,29	0,11
N1PK	2,93	0,55	0,78	0,15	0,84	1,43	0,45	1,7	0,28	0,11
N2PK	3,29	0,62	0,77	0,13	0,83	1,43	0,43	1,66	0,28	0,10
N3PK	3,51	0,78	0,75	0,14	0,84	1,56	0,43	1,74	0,28	0,13
hPK	2,98	0,52	0,80	0,17	0,82	1,36	0,44	1,76	0,29	0,12
hN1PK	3,14	0,57	0,80	0,17	0,82	1,55	0,44	1,82	0,29	0,12
hN2PK	3,36	0,71	0,78	0,18	0,84	1,55	0,43	1,96	0,29	0,12
hN3PK	3,59	0,82	0,78	0,18	0,83	1,74	0,42	1,91	0,29	0,13

Obsah makroelementů zrna a slámy pšenice ozimé r. 2014

Průměrné obsahy makroelementů v zrně a slámě pšenice uvádí tab. č. 35. Z výsledků vyplývá, že obsah **dusíku** vzrůstal vlivem stupňování N, zvláště u variant s hnojem. Změny v obsahu **fosforu** vlivem stupňování hnojení jsou nevýznamné. U obsahu **draslíku** došlo ke zvýšení hodnot vlivem stupňování N pouze ve slámě. Co se týká obsahů **vápníku** a **hořčíku** v zrně a slámě pšenice ozimé jsou změny vlivem různé intenzity hnojení zanedbatelné.

Tab. č. 35: Průměrné obsahy makroelementů v zrně a slámě pšenice ozimé [%]

varianta	Průměrné obsahy makroelementů v HP a VP pšenice ozimé %									
	N		P		K		Ca		Mg	
	HP	VP	HP	VP	HP	VP	HP	VP	HP	VP
nehnojeno	1,32	0,3	0,36	0,07	0,39	0,41	0,05	0,23	0,14	0,10
PK	1,30	0,29	0,35	0,08	0,38	0,47	0,05	0,24	0,13	0,10
N1PK	1,36	0,31	0,32	0,06	0,37	0,49	0,04	0,25	0,12	0,09
N2PK	1,67	0,36	0,31	0,05	0,36	0,49	0,04	0,24	0,12	0,09
N3PK	1,91	0,48	0,29	0,06	0,33	0,61	0,04	0,29	0,11	0,10
hPK	1,34	0,34	0,36	0,09	0,38	0,56	0,04	0,28	0,14	0,11
hN1PK	1,44	0,38	0,33	0,07	0,38	0,59	0,04	0,34	0,12	0,10
hN2PK	1,54	0,44	0,33	0,07	0,37	0,59	0,04	0,29	0,13	0,10
hN3PK	1,95	0,54	0,31	0,07	0,34	0,68	0,04	0,35	0,12	0,10

5.3.2 Obsah makroelementů u okopanin r. 2015

Obsah **dusíku** u brambor (tab. č. 36) i cukrovky korespondoval se stupňovanou dávkou dusíku a pozitivně se projevil i vliv organického hnojení.

Na obsah **fosforu** nebyl patrný vliv minerálního ani organického hnojení, rozdíly mezi variantami byly nepatrné. Naopak u **draslíku** se vliv hnoje i N hnojení projevil jasně u brambor, u cukrovky už tak výrazné odchylky zaznamenány nebyly.

Obsah **vápníku** v bramborách byl zcela konstantní, u cukrovky byl naopak zaznamenán jeho mírný pokles. U obsahu **hořčíku** se vliv N hnojení projevil u cukrovky velmi pozvolným nárůstem, u brambor nevykazoval obsah Mg výrazné změny.

Tab. č. 36: Průměrné obsahy makroelementů v okopaninách v sušině %

varianta	Průměrné obsahy makroelementů v hlízách a bulvách %									
	N		P		K		Ca		Mg	
	brambory	cukrovka	brambory	cukrovka	brambory	cukrovka	brambory	cukrovka	brambory	cukrovka
nehnojeno	1,51	0,45	0,24	0,07	1,75	0,51	0,10	0,19	0,10	0,12
PK	1,50	0,36	0,24	0,08	1,74	0,50	0,10	0,15	0,11	0,10
N1PK	1,67	0,43	0,22	0,06	1,80	0,46	0,10	0,19	0,10	0,09
N2PK	1,76	0,49	0,21	0,07	1,72	0,54	0,09	0,15	0,10	0,10
N3PK	2,04	0,56	0,20	0,06	1,76	0,46	0,10	0,17	0,10	0,11
hPK	1,62	0,51	0,24	0,08	1,90	0,57	0,10	0,16	0,11	0,10
hN1PK	1,74	0,46	0,22	0,06	1,83	0,50	0,09	0,16	0,10	0,11
hN2PK	1,93	0,51	0,25	0,08	2,10	0,60	0,10	0,13	0,11	0,12
hN3PK	1,94	0,63	0,22	0,07	2,02	0,54	0,10	0,14	0,11	0,14

Obsah makroelementů zrna a slámy jarního ječmene r. 2016

V obsahu **dušiku** v zrně ječmene (tab. č. 37) se projevila intenzita minerálního hnojení samostatně i u variant s organickým hnojením rostoucími hodnotami. U **fosforu** a **draslíku** nedošlo vlivem stupňovaného hnojení k výraznějším změnám, rovněž obsah **vápníku** a **hořčíku** nebyl intenzitou hnojení ovlivněn, rozdíly mezi variantami byly zcela nevýznamné.

Tab. č. 37: Průměrné obsahy makroelementů v zrně a slámě ječmene jarního v sušině %

varianta	Průměrné obsahy makroelementů v HP a VP ječmene jarního %									
	N		P		K		Ca		Mg	
	HP	VP	HP	VP	HP	VP	HP	VP	HP	VP
nehnojeno	1,79	0,78	0,41	0,18	0,50	0,79	0,05	0,46	0,13	0,08
PK	1,64	0,76	0,39	0,17	0,49	0,84	0,05	0,44	0,13	0,08
N1PK	1,69	0,75	0,39	0,13	0,50	0,83	0,05	0,39	0,13	0,08
N2PK	1,80	0,72	0,39	0,11	0,50	0,95	0,05	0,42	0,13	0,07
N3PK	1,88	0,73	0,38	0,1	0,50	0,90	0,05	0,37	0,13	0,07
hPK	1,76	0,82	0,42	0,18	0,50	0,87	0,04	0,44	0,14	0,09
hN1PK	1,66	0,64	0,40	0,13	0,49	0,96	0,04	0,38	0,13	0,07
hN2PK	1,87	0,74	0,39	0,13	0,50	0,99	0,05	0,44	0,13	0,07
hN3PK	2,03	0,82	0,38	0,12	0,51	1,04	0,05	0,40	0,13	0,06

5.3.3 Obsah makroelementů zrna a slámy hrachu r. 2017**Tab. č. 38:** Průměrné obsahy makroelementů v semeni a slámě hrachu v sušině [%]

varianta	Průměrné obsahy makroelementů v HP a VP hrachu %									
	N		P		K		Ca		Mg	
	HP	VP	HP	VP	HP	VP	HP	VP	HP	VP
nehnojeno	3,23	0,90	0,44	0,08	1,00	0,62	0,12	1,77	0,13	0,21
PK	3,16	0,90	0,44	0,09	1,04	0,74	0,11	1,67	0,14	0,19
N1	3,17	0,91	0,44	0,09	1,03	0,76	0,12	1,64	0,13	0,20
N2	3,20	0,89	0,42	0,08	1,01	0,76	0,11	1,65	0,13	0,19
N3	3,20	0,93	0,43	0,08	1,01	0,91	0,11	1,60	0,13	0,20
hPK	3,17	0,90	0,43	0,09	1,04	0,98	0,10	1,57	0,13	0,18
hN1PK	3,17	1,02	0,44	0,10	1,04	0,99	0,10	1,54	0,13	0,18
hN2PK	3,19	0,99	0,43	0,10	1,04	0,99	0,11	1,56	0,13	0,19
hN3PK	3,21	1,01	0,43	0,10	1,03	1,10	0,11	1,64	0,13	0,21

Obsah **dušíku** se nijak výrazněji nezvyšoval s vyšší hladinou N. U obsahu **fosforu** nedošlo vlivem stupňování N ke změně hodnot. U **draslíku** byly rozdíly mezi variantami zanedbatelné podobně jako v případě **vápníku** a **hořčíku**.

5.3.4 Obsah makroelementů zrna a slámy pšenice ozimé r. 2018

Tab. č. 39: Průměrné obsahy makroelementů v zrna a slámě pšenice ozimé v sušině [%]

varianta	Průměrné obsahy makroelementů v zrna pšenice ozimé %									
	N		P		K		Ca		Mg	
	HP	VP	HP	VP	HP	VP	HP	VP	HP	VP
nehnojeno	1,60	0,37	0,33	0,09	0,44	0,77	0,03	0,23	0,11	0,11
PK	1,59	0,36	0,35	0,09	0,47	0,76	0,03	0,24	0,11	0,12
N1	1,83	0,44	0,34	0,06	0,46	0,88	0,03	0,28	0,11	0,11
N2	2,17	0,55	0,35	0,07	0,45	1,00	0,03	0,33	0,12	0,12
N3	2,35	0,70	0,34	0,07	0,44	1,17	0,03	0,38	0,11	0,11
hPK	1,69	0,38	0,36	0,11	0,46	0,85	0,03	0,29	0,11	0,12
hN1PK	1,99	0,50	0,36	0,08	0,45	1,02	0,03	0,30	0,12	0,11
hN2PK	2,21	0,57	0,36	0,08	0,45	1,12	0,03	0,34	0,12	0,11
hN3PK	2,39	0,67	0,36	0,08	0,44	1,17	0,06	0,37	0,10	0,11

Z výsledků vyplývá, že obsah **dušíku** vzrůstal vlivem stupňování N, zvláště po hnojení s hnojem. Nárůst obsahu **fosforu** vlivem stupňování N je nevýznamný. U obsahu **draslíku** byly ve většině případů rozdíly mezi variantami zanedbatelné podobně jako v případě **vápníku** a **hořčíku**.

5.3.7 Obsah makroelementů u okopanin r. 2019

Obsah **dušíku** u brambor i cukrovky (tab. č. 40) korespondoval se stupňovanou dávkou dusíku a pozitivně se projevil i vliv organického hnojení.

Tab. č. 40: Průměrné obsahy makroelementů v okopaninách v sušině %

varianta	Průměrné obsahy makroelementů v hlízách a bulvách %									
	N		P		K		Ca		Mg	
	brambory	cukrovka	brambory	cukrovka	brambory	cukrovka	brambory	cukrovka	brambory	cukrovka
1. nehnojená	57,5	50,3	7,0	7,6	77,1	55,1	2,2	26,8	4,9	11,3
2. PK	56,7	51,8	7,8	8,0	85,0	59,1	2,1	28,4	5,1	13,1
3. N1	80,2	60,2	8,1	9,0	110,4	66,1	2,8	38,4	6,3	16,0
4. N2	97,5	88,2	7,5	9,7	120,5	74,8	3,2	42,7	7,1	21,2
5. N3	114,0	101,3	9,1	9,7	142,1	76,4	3,6	44,0	8,0	22,7
6. hn.+PK	92,1	79,7	11,2	9,9	141,7	92,1	3,2	29,2	7,5	17,6
7. hn.+N1PK	113,0	96,4	10,8	11,1	162,2	103,4	3,8	33,5	8,4	25,6
8. hn.+N2PK	125,4	108,0	9,9	11,6	174,6	107,5	4,0	37,9	9,5	22,0
9. hn.+N3PK	126,7	129,1	10,2	12,5	181,3	132,5	4,1	52,8	9,2	27,9

Na obsah **fosforu** byl méně patrný vliv minerálního hnojení, vyšších hodnot dosáhly varianty s organickým hnojením a nebo v kombinaci s MH. Naopak u **draslíku** se vliv hnoje i N hnojení projevil jasně u brambor i u cukrovky.

Obsah **vápníku** v bramborách byl víceméně konstantní, u cukrovky byl zaznamenán jeho mírný růst u variant s vyšší hladinou hnojení (4, 5, 8, 9). U obsahu **hořčíku** se vliv N hnojení projevil u cukrovky i brambor velmi pozvolným nárůstem.

5.3.8 Obsah makroelementů zrna a slámy jarního ječmene r. 2020

Tab. č. 41: Průměrné obsahy makroelementů v zrně a slámě ječmene jarního v sušině %

varianta	Průměrné obsahy makroelementů v HP a VP ječmene jarního %									
	N		P		K		Ca		Mg	
	HP	VP	HP	VP	HP	VP	HP	VP	HP	VP
nehnojeno	58,4	20,4	12,7	4,4	15,2	34,6	1,6	15,9	4,3	3,0
PK	61,0	18,8	14,0	4,4	16,9	40,0	1,7	16,5	4,8	3,3
N1PK	70,4	23,7	15,2	4,4	17,9	37,8	1,8	16,0	5,2	3,3
N2PK	84,8	27,8	17,3	4,5	19,7	46,6	2,1	18,9	5,9	3,6
N3PK	93,2	34,0	18,0	5,0	20,2	56,4	2,2	19,2	6,1	3,7
hPK	78,4	24,1	17,7	5,6	20,0	51,5	2,0	15,8	5,8	3,4
hN1PK	87,9	30,6	18,7	5,9	21,1	64,3	2,1	17,7	5,9	3,5
hN2PK	98,8	35,5	19,8	5,7	22,3	73,0	2,4	21,7	6,4	3,8
hN3PK	99,0	34,8	19,3	5,7	21,2	69,4	2,3	20,2	6,3	3,7

Obsah **dušiku** se výrazněji zvyšoval u HP s vyšší hladinou N u VP stupňovaná dávka N tak výrazný vliv neměla. U obsahu **fosforu** a **draslíku** došlo vlivem stupňování N k mírnému zvýšení hodnot. U **vápníku** a **hořčíku** byly rozdíly mezi variantami zanedbatelné.

5.4 Zhodnocení výsledků rozborů půd

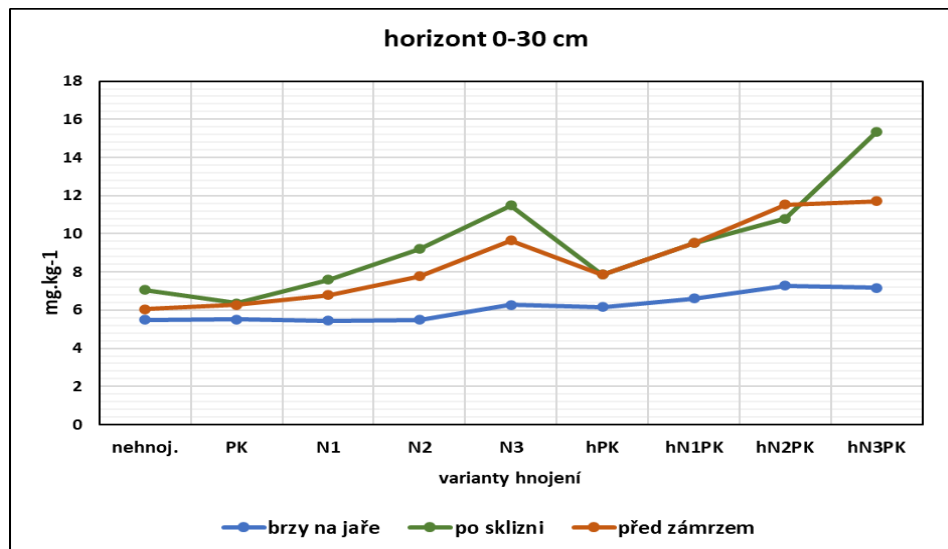
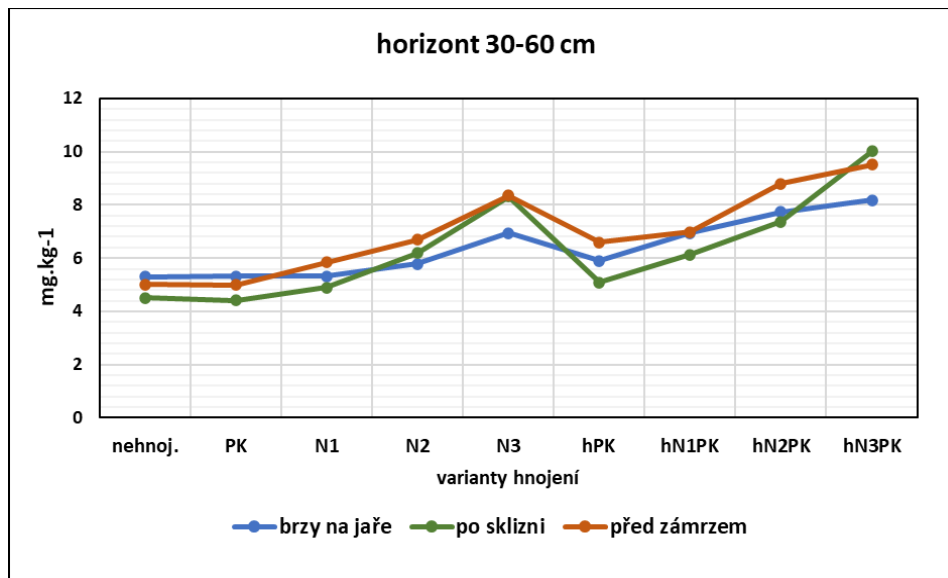
5.4.1 Vývoj obsahu Nmin během osevního sledu

Odběry Nmin jsou prováděny od založení pokusu v roce 1996, v současné době na 6-ti zkušebních stanicích, 3 x ročně, tj. brzy na jaře, po sklizni plodiny a na podzim před zámrzem, ze všech 9 variant hnojení a hloubky 0-30 a 30-60 cm.

Tab. č. 42 uvádí průměrné obsahy Nmin ze dvou horizontů ze všech sledovaných pokusných stanic v letech 2013-2020. Tyto výstupy nespecifikují výrobní oblast ani ročník, pouze dokreslují trend vývoje. Stupňování hladiny dusíku a zejména aplikace hnoje ve většině případů korespondovala s obsahem Nmin. V hloubce odběru 0-30 cm byly nejvyšší hodnoty zjištěny po sklizni a před zámrzem, v hloubce 30-60 cm byly nejvyšší průměrné hodnoty ve většině případů naměřeny před zámrzem.

Tab. č. 42: Průměrný obsah Nmin v jednotlivých obdobích v letech 2013-2020

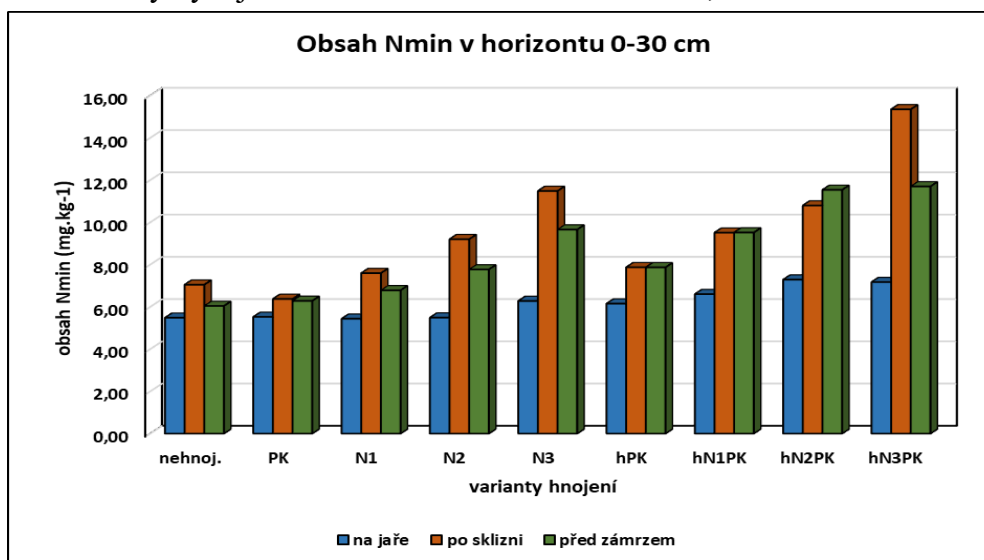
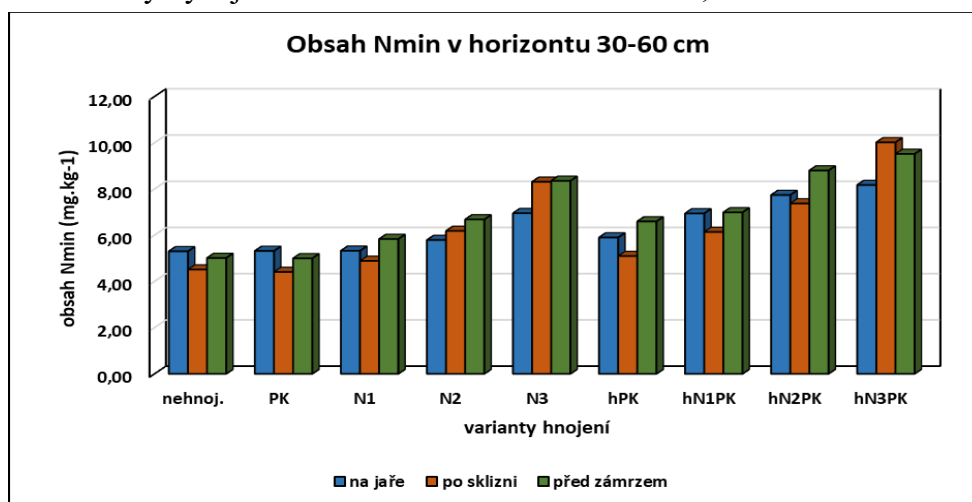
Hloubka a termín odběru	průměrný obsah Nmin r. 2013-2020 ze všech lokalit [mg.kg ⁻¹]								
brzy na jaře	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0-30 cm	5,48	5,52	5,44	5,49	6,28	6,15	6,60	7,29	7,17
30-60 cm	5,30	5,32	5,33	5,79	6,95	5,90	6,94	7,74	8,17
po sklizni	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0-30 cm	7,05	6,37	7,60	9,20	11,48	7,87	9,51	10,80	15,35
30-60 cm	4,51	4,41	4,89	6,19	8,31	5,10	6,14	7,37	10,02
před zámrzem	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0-30 cm	6,04	6,28	6,78	7,77	9,66	7,87	9,52	11,54	11,70
30-60 cm	5,01	5,00	5,84	6,68	8,35	6,60	6,99	8,80	9,52

Graf č. 3: Vývoj obsahu N_{min} (průměrné hodnoty) za období 2013-2020, 0-30 cm**Graf č. 4:** Vývoj obsahu N_{min} (průměrné hodnoty) za období 2013-2020, 30-60 cm

Z grafu č. 3 je patrné, že vývoj N_{min} ve sledovaném období 2013 až 2020 v hloubce do 30 cm má obdobný vývojový trend na jednotlivých variantách ve všech odběrových termínech (výrazněji po sklizni a před zámrazem). Po sklizni a před zámrazem jsou ale hodnoty vyšší než při jarních odběrech. U varianty PK jsou hodnoty srovnatelné s nehnojenou kontrolou, ale pak se pomalu zvyšují s tím jak jsou stupňovány dávky dusíku. Projevil se i vliv organického hnojení, hodnoty zde byly vyšší než na variantách bez hnoje a také stoupaly s tím, jak se zvyšovala hladina hnojení. Nejvyšší hodnoty byly při odběru po sklizni a před zámrazem na variantě hN3PK. U spodního horizontu 30-60 cm (graf č. 4) je vývojový trend obsahu N_{min} také obdobný pro všechny termíny odběru a kopíruje vývoj ve svrchním horizontu. Nejvyšší hodnoty byly opět u varianty hN3PK. Oproti svrchnímu horizontu jsou hodnoty v podorníci vyrovnanější, bez větších rozdílů mezi odběrovými termíny. Hodnoty v tomto horizontu jsou nižší, než ve svrchním horizontu.

Tab. č. 43: Průměrný obsah Nmin v jednotlivých horizontech v letech 2013-2020

(0-30 cm)									
varianta	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
na jaře	5,48	5,52	5,44	5,49	6,28	6,15	6,60	7,29	7,17
po sklizni	7,05	6,37	7,60	9,20	11,48	7,87	9,51	10,80	15,35
před zámrazem	6,04	6,28	6,78	7,77	9,66	7,87	9,52	11,54	11,70
(30-60 cm)									
na jaře	5,30	5,32	5,33	5,79	6,95	5,90	6,94	7,74	8,17
po sklizni	4,51	4,41	4,89	6,19	8,31	5,10	6,14	7,37	10,02
před zámrazem	5,01	5,00	5,84	6,68	8,35	6,60	6,99	8,80	9,52

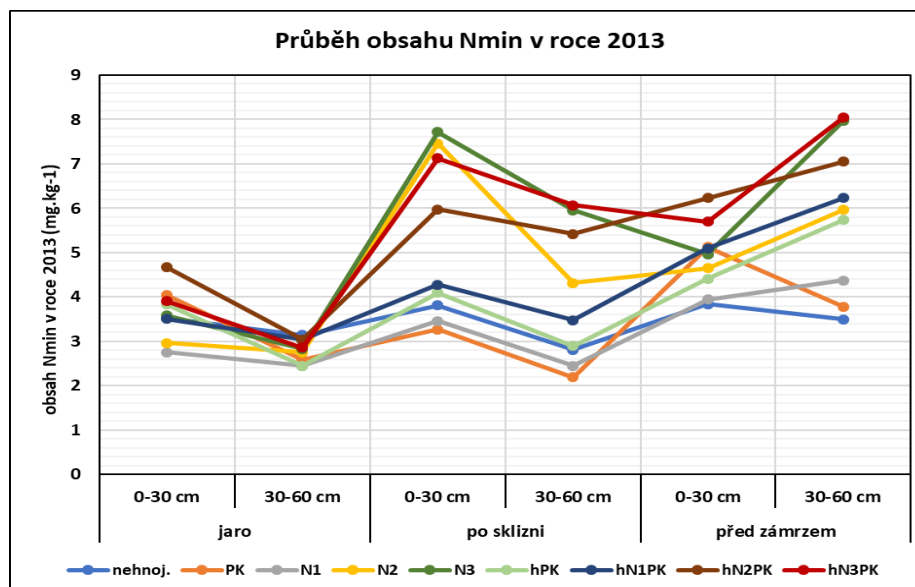
Graf č. 5: Průměrný vývoj obsahu Nmin za období 2013-2020, 0-30 cm**Graf č. 6:** Průměrný vývoj obsahu Nmin za období 2013-2020, 30-60 cm

Rok sledování 2013, řepka ozimá

V prvním roce 3. osevního sledu byl obsah N_{min} (tab. č. 44) při jarním odběru ve svrchním horizontu 0-30 cm nepatrně vyšší, stejně tomu bylo i v termínu po sklizni. V horizontu 30-60 cm byl zaznamenán mírný pokles N_{min} v jarním a letním termínu, po sklizni naopak došlo k nárůstu. Stupňování hladiny dusíku spolu s aplikací hnoje korespondovala s obsahem N_{min}.

Tab. č. 44: Průměrný obsah N_{min} v roce 2013

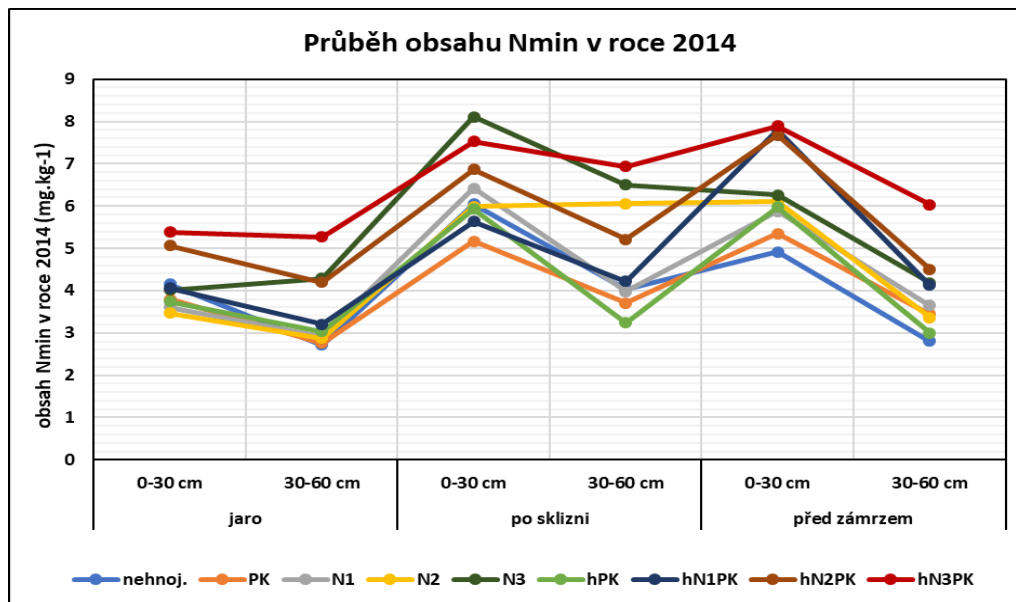
N _{min}	na jaře [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	3,52	4,04	2,75	2,96	3,58	3,83	3,51	4,67	3,91
30 - 60 cm	3,14	2,59	2,45	2,75	2,83	2,45	3,04	3,04	2,86
N _{min}	po sklizni [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	3,81	3,27	3,46	7,46	7,72	4,10	4,28	5,97	7,13
30 - 60 cm	2,81	2,19	2,45	4,32	5,95	2,90	3,48	5,42	6,07
N _{min}	před zámrzem [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	3,84	5,13	3,94	4,65	4,96	4,41	5,10	6,23	5,70
30 - 60 cm	3,50	3,78	4,37	5,96	7,97	5,74	6,23	7,05	8,04

Graf č. 7: Průběh obsahu N_{min} v roce 2013

Rok sledování 2014, pšenice ozimá**Tab. č. 45:** Průměrný obsah N_{min} v roce 2014

N _{min}	na jaře [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	4,15	3,80	3,61	3,47	4,01	3,74	4,06	5,07	5,38
30 - 60 cm	2,71	2,76	2,92	2,88	4,29	3,03	3,21	4,20	5,27
N _{min}	po sklizni [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	6,04	5,17	6,42	5,99	8,11	5,93	5,63	6,87	7,53
30 - 60 cm	4,04	3,71	3,98	6,06	6,50	3,24	4,22	5,21	6,94
N _{min}	před zámrazem [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	4,92	5,35	5,87	6,11	6,26	5,98	7,79	7,67	7,89
30 - 60 cm	2,81	3,45	3,65	3,36	4,19	3,00	4,13	4,51	6,03

Pšenice ozimá byla vyseta na podzim roku 2013 po řepce. Ve svrchním horizontu se snížil obsah N min nejvýrazněji na jaře, po sklizni a před zámrazem stoupal. Průběh obsahu N_{min} korespondoval s intenzitou hnojení (tab. č. 45). Během roku nebylo zaznamenáno výrazné kolísání.

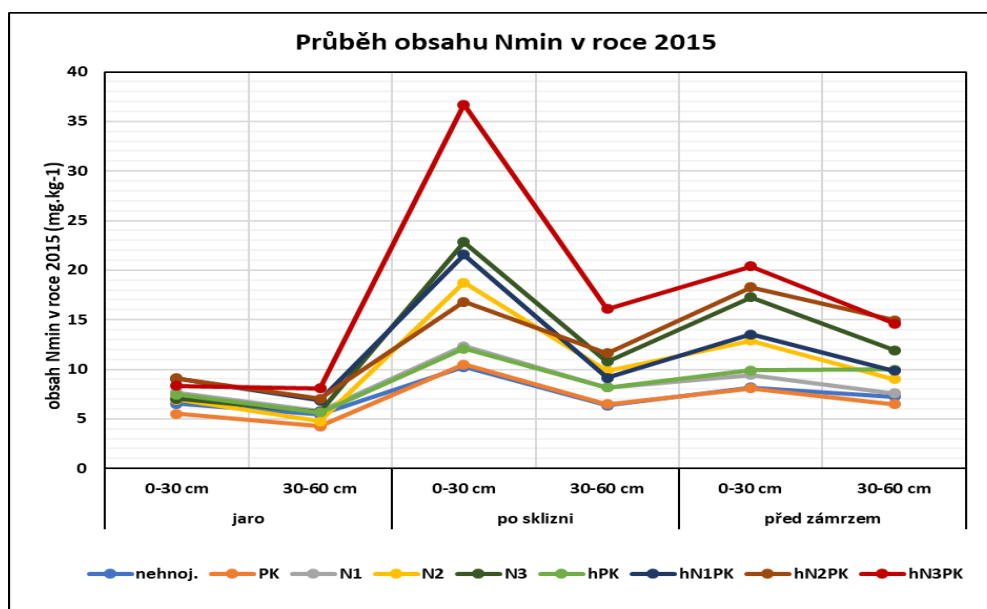
Graf č. 8: Průběh obsahu N_{min} v roce 2014

Rok sledování 2015, okopaniny

V tomto roce sledování byl očekáván vliv organického hnojení, které bylo aplikováno na podzim 2014 před orbou, což se v průběhu roku potvrdilo, když byly zaznamenány vyšší obsahy N_{min} zejména na variantách s hnojem v obou horizontech a termínech po sklizni a před zámrazem.

Tab. č. 46: Průměrný obsah N_{min} v okopaninách v roce 2015

N _{min}	na jaře [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	6,53	5,50	7,65	6,94	7,04	7,46	9,05	9,09	8,32
30 - 60 cm	5,42	4,26	5,80	4,75	5,74	5,63	6,87	7,05	8,09
N _{min}	po sklizni [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	10,22	10,47	12,32	18,73	22,85	12,09	21,56	16,82	36,70
30 - 60 cm	6,37	6,49	8,15	9,86	10,80	8,16	9,12	11,63	16,08
N _{min}	před zámrazem [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	8,16	8,08	9,42	12,87	17,27	9,89	13,54	18,28	20,38
30 - 60 cm	7,25	6,49	7,56	8,99	11,90	9,99	9,85	14,97	14,60

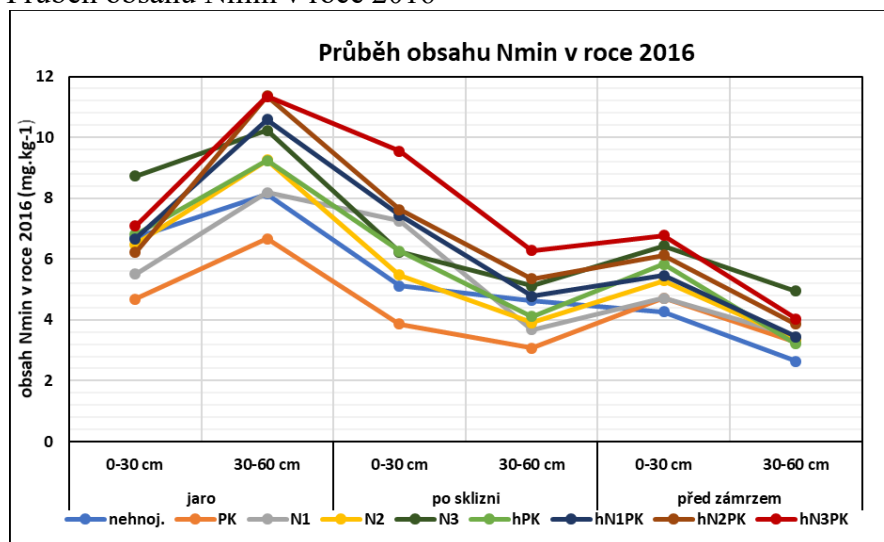
Graf č. 9: Průběh obsahu N_{min} v roce 2015

Rok sledování 2016, ječmen jarní

Vliv organického hnojení z podzimu 2014 přetrvával zejména v jarním období, kdy byl vyšší obsah N_{min} v horizontu 30-60 cm než v horizontu 0-30 cm, tato změna nastala za sledované období poprvé. Ve druhém odběru po sklizni N_{min} mírně klesal, před zámrazem došlo opět k nepatrnému nárůstu. V letním a podzimním termínu byla hodnota N_{min} vyšší ve svrchním horizontu.

Tab. č. 47: Průměrný obsah N_{min} v roce 2016

N _{min}	na jaře [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	6,69	4,68	5,50	6,48	8,72	6,80	6,67	6,21	7,09
30 - 60 cm	8,14	6,67	8,19	9,25	10,23	9,24	10,59	11,36	11,34
N _{min}	po sklizni [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	5,12	3,87	7,25	5,47	6,23	6,26	7,44	7,62	9,55
30 - 60 cm	4,64	3,07	3,68	3,91	5,11	4,11	4,78	5,35	6,28
N _{min}	před zámrazem [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1PK	N2PK	N3PK	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	4,27	4,71	4,72	5,29	6,44	5,83	5,46	6,13	6,77
30 - 60 cm	2,64	3,27	3,44	3,35	4,94	3,21	3,45	3,86	4,03

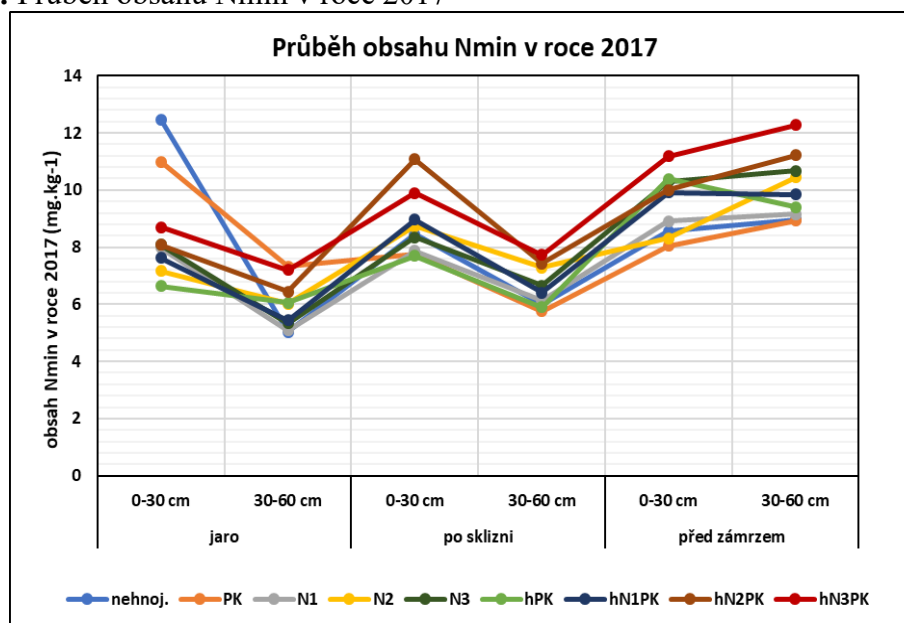
Graf č. 10: Průběh obsahu N_{min} v roce 2016

Rok sledování 2017, hrách

Tabulka č. 48 dokumentuje průběh obsahu N min během roku 2017. Nejvíce byly půdy zásobeny Nmin před zámrazem. Intenzivněji hnojené varianty udržely obsah Nmin na vyšší úrovni i během roku současně v obou horizontech.

Tab. č. 48: Průměrný obsah Nmin v roce 2017

Nmin	na jaře [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	12,46	10,98	7,98	7,17	8,08	6,63	7,63	8,08	8,70
30 - 60 cm	5,04	7,33	5,09	6,03	5,33	6,05	5,44	6,44	7,20
Nmin	po sklizni [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	8,45	7,76	7,87	8,73	8,35	7,69	8,97	11,07	9,89
30 - 60 cm	5,99	5,76	6,12	7,29	6,65	5,90	6,41	7,43	7,73
Nmin	před zámrazem [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	8,56	8,04	8,91	8,31	10,30	10,39	9,92	10,01	11,18
30 - 60 cm	8,96	8,92	9,15	10,44	10,67	9,40	9,84	11,22	12,27

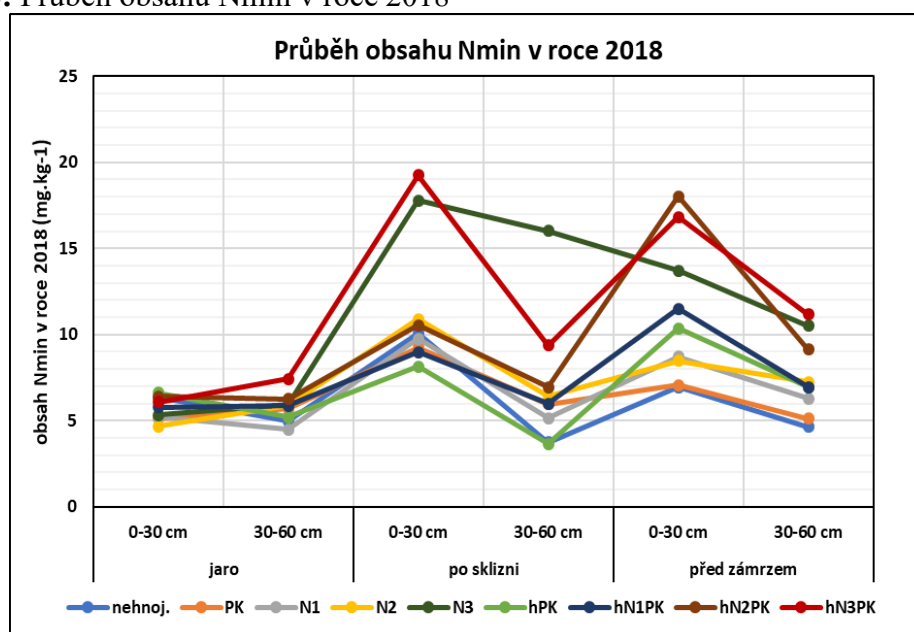
Graf č. 11: Průběh obsahu Nmin v roce 2017

Rok sledování 2018, pšenice ozimá

Tab. č. 49: Průměrný obsah Nmin v roce 2018

Nmin	na jaře [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	6,34	5,11	5,20	4,68	5,34	6,62	5,79	6,40	6,07
30 - 60 cm	4,98	5,70	4,50	5,87	5,92	5,21	5,87	6,26	7,42
Nmin	po sklizni [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	10,08	9,26	9,75	10,89	17,78	8,14	8,99	10,55	19,25
30 - 60 cm	3,76	5,96	5,14	6,40	16,01	3,65	5,98	6,94	9,37
Nmin	před zámrzem [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	6,96	7,07	8,73	8,48	13,72	10,37	11,51	18,02	16,83
30 - 60 cm	4,64	5,13	6,30	7,26	10,50	6,95	6,96	9,13	11,16

Graf č. 12: Průběh obsahu Nmin v roce 2018

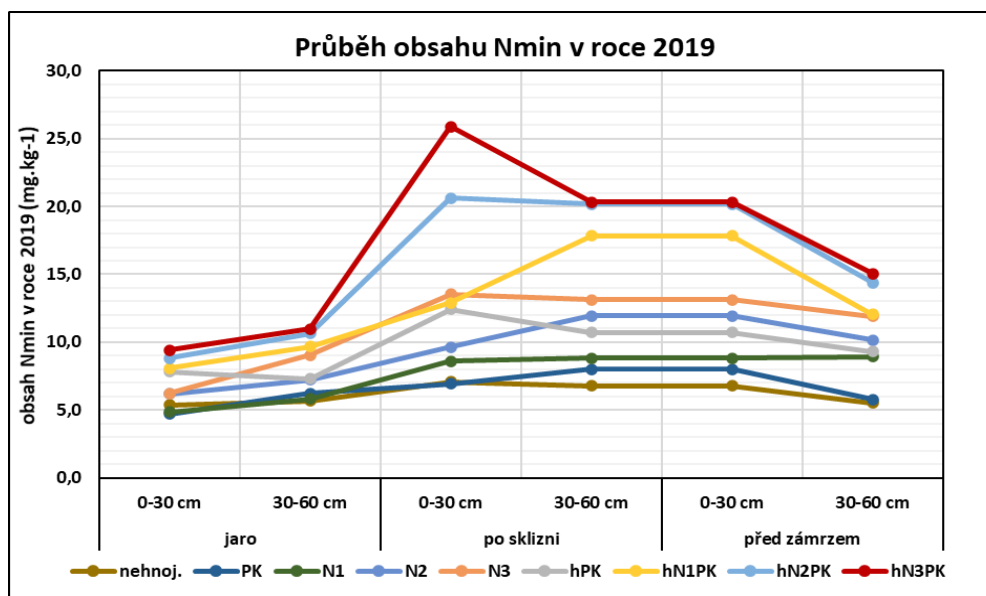
Ve spodním horizontu je zřejmý nižší obsah Nmin. Se zvyšujícími se dávkami hnojení se zvedá i obsah Nmin, zejména na variantách, kde byl souběžně aplikován hnůj s MH. Nejvyšší hodnoty byly u varianty hN3PK.

Rok sledování 2019, okopaniny

Hodnoty N_{min} jsou na jaře vyšší v horizontu 30-60 cm a stoupají s rostoucí intenzitou hnojení, po sklizni jsou oba horizonty víceméně vyrovnané a kopírují intenzitu hnojení, před zámrzem je vyšší hodnota N_{min} ve svrchním horizontu.

Tab. č. 50: Průměrný obsah N_{min} v roce 2019

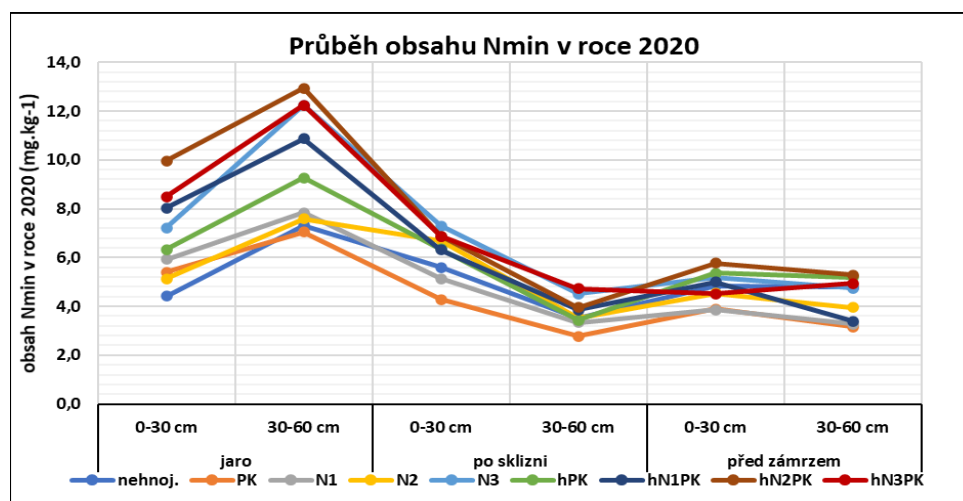
N _{min}	na jaře [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	5,38	4,69	4,87	6,17	6,24	7,82	8,07	8,84	9,41
30 - 60 cm	5,69	6,22	5,83	7,24	9,05	7,31	9,67	10,64	10,99
N _{min}	po sklizni [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	7,09	6,93	8,60	9,64	13,54	12,42	12,90	20,61	25,88
30 - 60 cm	6,79	7,99	8,82	11,92	13,13	10,72	17,83	20,17	20,34
N _{min}	před zámrzem [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	6,79	7,99	8,82	11,92	13,13	10,72	17,83	20,17	20,34
30 - 60 cm	5,52	5,79	8,92	10,16	11,89	9,30	12,04	14,38	15,06

Graf č. 13: Průběh obsahu N_{min} v roce 2019

*Rok sledování 2020, ječmen jarní***Tab. č. 51:** Průměrný obsah N_{min} v roce 2020

N _{min}	na jaře [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	4,42	5,40	5,93	5,14	7,22	6,32	8,03	9,96	8,50
30 - 60 cm	7,33	7,04	7,85	7,59	12,24	9,27	10,87	12,94	12,24
N _{min}	po sklizni [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	5,6	4,3	5,1	6,7	7,3	6,4	6,3	6,9	6,9
30 - 60 cm	3,54	2,78	3,35	3,52	4,52	3,43	3,86	3,96	4,72
N _{min}	před zámrazem [mg.kg ⁻¹]								
	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	4,84	3,89	3,85	4,54	5,18	5,37	5,00	5,78	4,52
30 - 60 cm	4,79	3,17	3,28	3,95	4,75	5,18	3,40	5,28	4,94

V roce 2020 se projevil vliv organického hnojení, který byl aplikován na podzim roku 2018 před okopaninou. V jarním období se projevil vyšším obsahem N_{min} v horizontu 30-60 cm. Po sklizni obsah klesal a před zámrazem došlo opět k nepatrnému nárůstu. V letním a podzimním období byly hodnoty vyšší ve svrchním horizontu.

Graf č. 14: Průběh obsahu N_{min} v roce 2020**5.4.2 Obsah N-NO₃ a N-NH₄**

V rámci sledování obsahu minerálního dusíku N_{min} byly stanoveny rovněž obsahy nitrátového a amonného dusíku (N-NO₃ a N-NH₄). Důležitá je zejména hodnota nitrátového dusíku N-NO₃, který je značně mobilní a může být vyplavován do hlubších vrstev půdy nebo vody a představuje tak nebezpečí ohrožení povrchových i spodních vod. Největším rizikem je jeho vysoký obsah v půdě na konci podzimu, kdy již není předpoklad využití vegetací.

Tab. č. 52: Hodnocení obsahu N-NO₃ v půdě (mg.kg⁻¹)

obsah N-NO ₃	do 450 m n. m.	nad 450 m n. m.
velmi bezpečný	do 5,0	do 4,0
bezpečný	5,1 – 10,0	4,1 – 8,0
přiměřený	10,1 – 15,0	8,1 – 12,0
nadměrný	15,1 – 20,0	12,1 – 16,0
rizikový	nad 20,1	nad 16,1

*průměrná nadmořská výška sledovaných stanic je 373 mm.

V tab. č. 53 jsou výsledky N-NO₃ a N-NH₄ přehledně tříděny podle termínů odběrů.**Tab. 53:** Průměrné hodnoty N-NO₃ a N-NH₄ (mg.kg⁻¹) v letech 2013-2020

N-NO ₃ a N-NH ₄		na jaře								
		nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	N-NO ₃	4,18	4,10	4,37	4,49	5,18	5,14	5,60	6,20	6,29
	N-NH ₄	2,38	1,81	1,39	1,10	1,35	1,24	1,18	1,38	1,07
	Nmin	6,55	5,91	5,76	5,59	6,53	6,39	6,78	7,58	7,35
30 - 60 cm	N-NO ₃	4,18	4,30	4,49	5,03	6,02	5,13	6,18	6,85	7,35
	N-NH ₄	1,27	1,22	0,96	0,89	1,08	0,97	0,90	1,04	0,95
	Nmin	5,45	5,52	5,45	5,92	7,10	6,09	7,08	7,89	8,30
N-NO ₃ a N-NH ₄		po sklizni								
		nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	N-NO ₃	5,50	5,00	5,96	7,64	9,82	6,63	7,18	9,50	12,39
	N-NH ₄	1,71	1,59	1,68	1,28	1,00	1,41	1,33	1,08	1,35
	Nmin	7,21	6,59	7,64	8,92	10,82	8,04	8,51	10,58	13,73
30 - 60 cm	N-NO ₃	3,59	3,50	3,91	5,55	7,52	4,27	5,30	6,63	9,14
	N-NH ₄	1,07	1,16	1,22	1,10	0,99	1,11	1,04	1,05	1,11
	Nmin	4,66	4,66	5,13	6,65	8,52	5,38	6,34	7,68	10,25
N-NO ₃ a N-NH ₄		před zámrzem								
		nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
0 - 30 cm	N-NO ₃	5,05	5,09	5,89	6,93	8,70	7,02	8,68	10,50	10,65
	N-NH ₄	1,14	1,46	1,04	0,92	1,00	0,93	0,98	1,17	1,13
	Nmin	6,18	6,55	6,92	7,85	9,70	7,95	9,66	11,67	11,77
30 - 60 cm	N-NO ₃	4,21	4,25	5,09	5,92	7,35	5,69	6,06	7,85	8,60
	N-NH ₄	0,84	0,82	0,80	0,69	0,67	0,92	0,90	0,78	0,76
	Nmin	5,05	5,07	5,89	6,61	8,02	6,61	6,96	8,64	9,36

*Hodnoty Nmin v tab. č. 54 jsou součtem hodnot obsahu nitrátového a amonného dusíku (N-NO₃ a N-NH₄) a nejsou zcela shodné s čísly z tabulky 42 (Nmin – laboratorní čísla).**Svrchní horizont 0-30 cm, odběr brzo na jaře**

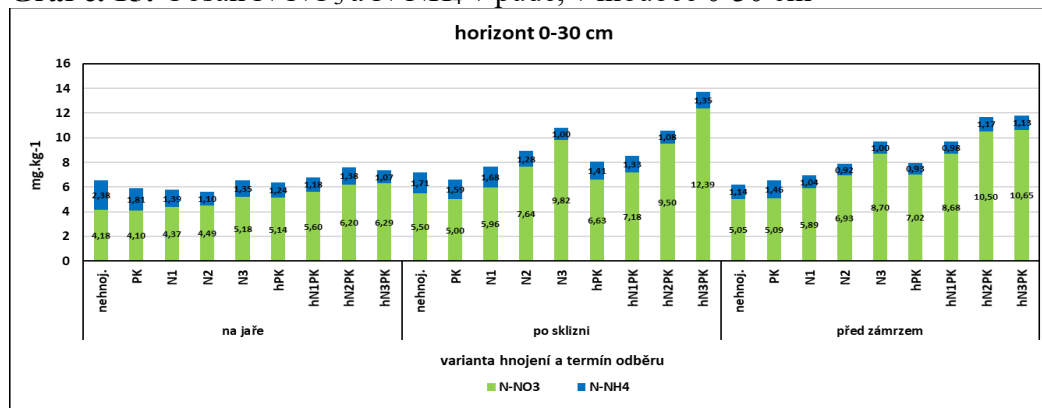
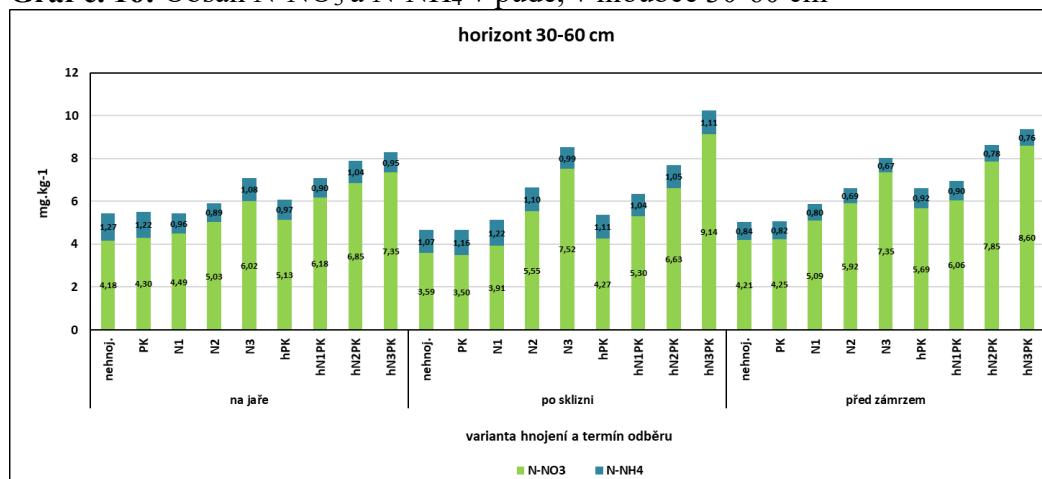
Při jarním odběru byly zjištěny nejnižší hodnoty Nmin a obsah nitrátového dusíku se držel ve velmi bezpečné nebo bezpečné hladině.

Svrchní horizont 0-30 cm, odběr po sklizni

Po sklizni se hodnoty Nmin zvýšily a kopírovaly zvyšující se intenzitu hnojení. Při nejvyšší dávce hnojení zůstal obsah N-NO₃ přiměřený, při nižších byl v bezpečné hladině.

Svrchní horizont 0-30 cm, odběr před zámrazem půdy

V podzimním termínu odběru obsah N_{min} mírně poklesl a obsah nitrátového dusíku se stále držel v bezpečné nebo přiměřené hladině.

Graf č. 15: Obsah N-NO₃ a N-NH₄ v půdě, v hloubce 0-30 cm**Graf č. 16:** Obsah N-NO₃ a N-NH₄ v půdě, v hloubce 30-60 cm**Spodní horizont 30-60 cm, odběr brzo na jaře**

Při jarním odběru byla hodnota N_{min} ve spodním horizontu nepatrně nižší nebo obdobná jako ve svrchním horizontu. Na všech variantách hnojení nepřekročil obsah N-NO₃ bezpečnou hranici.

Spodní horizont 30-60 cm, odběr po sklizni

V termínu odběru po sklizni byl ve zjištěných hodnotách obsahu N_{min} viditelný rozdíl v závislosti na intenzitě hnojení. Hodnoty nitrátového dusíku se stále držely v bezpečné hladině.

Spodní horizont 30-60 cm, před zámrazem půdy

Ve vzorcích odebraných před zámrazem byl na některých variantách zjištěn vyšší obsah N_{min} než po sklizni, ale ani v tomto termínu N-NO₃ nebyl rizikový, držel se stále v bezpečné hladině.

5.4.3 Obsah půdní organické hmoty a sorpční vlastnosti půdy

Sorpční vlastnosti půdy byly zjišťovány na sledovaných stanicích v roce 2016 a 2020. Patří mezi důležité charakteristiky půd z hlediska vazby původních i dodávaných živin a z hlediska vazby potenciálních kontaminujících látek.

„S“ je množství sorbovaných bází a udává množství bazických kationtů (Ca, Mg, K, Na) v 1 kg zeminy,

„T“ je celková sorpční kapacita a je to největší množství kationtů (v milimolech nebo chemických ekvivalentech), které může poutat 1 kg zeminy,

„V“ udává nasycenost sorpčního komplexu v % a je to podíl výměnných bazických kationtů v % z celkové sorpční kapacity

„Cox“ udává množství oxidovatelného organického uhlíku v půdě v % (metodou NIRs)

„H +“ zjištění jejich podílu v sorpčním komplexu půdy se využívá pro určení potřeby vápnění a pro přesnější určení aktuální (efektivní) kationtové výměnné kapacity.

Tab. č. 54: Kritéria pro hodnocení T a V

Hodnocení	Hodnota T (mmol/kg)	Hodnocení	Hodnota V (%)
velmi nízká	< 80	extrémně nenasyčená	< 30
nízká	80-130	nenasyčená	30-50
střední	130-240	slabě nasycená	50-75
vysoká	240-300	nasycená	75-90
velmi vysoká	>300	plně nasycená	90-100

Tab. č. 55: Obsah Cox a sorpční vlastnosti půdy v roce 2016 a 2020

	nehnoj.	PK	N1	N2	N3	hPK	hN1PK	hN2PK	hN3PK
2016	Vysoká								
Cox	1,29	1,30	1,38	1,43	1,28	1,33	1,42	1,51	1,54
H+ (d)	0,52	43,2	42,7	65,4	66,4	55,7	37,8	44,5	40,9
S	132	95,1	96,1	77,3	74,1	86,2	106	111	114
T (d)	133	138	138	143	141	142	143	156	155
V	99,6	68,7	69,1	54,2	52,7	60,7	73,7	71,4	73,6
2020	Vysoká								
Cox	1,71	1,66	1,72	1,75	1,71	1,83	1,69	1,7	1,66
H+ (d)	47,5	49,7	12,7	59,5	58,2	36,2	43,5	49,7	50,2
S	137	139	130	142	130	135	143	139	142
T (d)	89	89,7	118	80,9	71,7	98,8	99,6	89,7	91,4
V	65,2	64,3	90,2	58,2	55,2	73,2	69,6	64,3	64,5
2016	Staňkov								
Cox	1,03	1,00	1,11	1,09	1,19	1,13	1,17	1,30	1,21
H+ (d)	31,8	23,4	18,0	42,2	25,0	26,3	21,4	24,0	23,2
S	107	109	117	100	115	113	119	114	110
T (d)	138	132	135	142	140	139	140	138	133
V	77,0	82,3	86,7	70,3	82,1	81,1	84,8	82,7	82,6
2020	Staňkov								
Cox	1,54	1,58	1,54	1,55	1,56	1,55	1,51	1,52	1,6
H+ (d)	40,6	27,2	27,7	20,1	30,7	56	24,4	23,4	59,5
S	126	131	129	135	131	134	144	170	131
T (d)	85,3	104	101	115	101	78,4	120	147	71,9
V	67,8	79,3	78,5	85,1	76,6	58,4	83,1	86,3	54,7

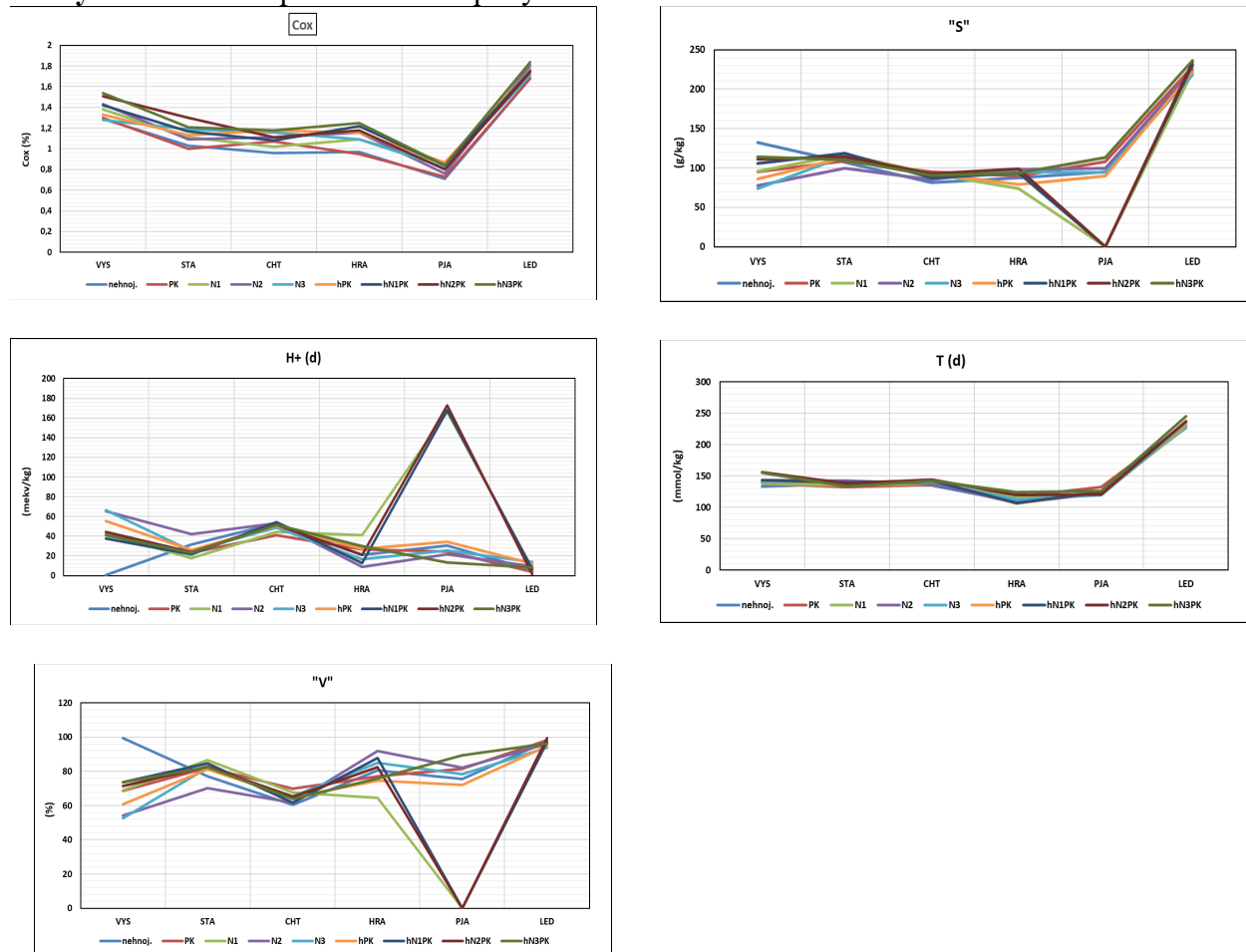
2016	Chrastava								
Cox	0,96	1,07	1,02	1,11	1,16	1,18	1,08	1,11	1,18
H+ (d)	53,1	41,2	44,5	53,1	48,7	50,5	54,4	51,6	51,3
S	81,6	95,0	93,1	85,2	92,2	92,9	87,9	92,6	90,7
T (d)	135	136	138	138	141	143	142	144	142
V	60,5	69,8	67,6	61,6	65,4	64,8	61,8	65,2	63,9
2020	Chrastava								
Cox	1,45	1,46	1,4	1,38	1,37	1,44	1,47	1,38	1,37
H+ (d)	52,4	51,9	41,8	58,2	51,4	49,6	36,8	40,6	55,2
S	181	136	134	141	141	145	143	148	145
T (d)	129	83,9	91,8	82,3	89,5	94,9	106	108	89,7
V	71	61,8	68,7	58,6	63,5	65,7	74,4	72,6	61,9
2016	Hradec nad Svitavou								
Cox	0,97	0,95	1,09	1,16	1,09	1,16	1,22	1,18	1,25
H+ (d)	21,1	26,8	41,0	8,76	16,9	27,1	12,9	20,9	29,9
S	87,7	89,7	74,1	97,9	95,2	78,9	93,8	99,2	93,9
T (d)	109	117	115	107	112	106	107	120	124
V	80,6	77,0	64,4	91,8	84,9	74,5	87,9	82,6	75,9
2020	Hradec nad Svitavou								
Cox	1,61	1,55	1,66	1,65	1,61	1,71	1,59	1,61	1,67
H+ (d)	18,2	18,5	17,5	22,5	16,5	24,8	22,8	26	25,4
S	117	142	114	110	112	118	112	121	113
T (d)	99	123	96,1	87,4	95,3	93,5	88,9	95,2	87,8
V	84,4	86,9	84,6	79,5	85,2	79,1	79,6	78,6	77,6
2016	Pusté Jakartice								
Cox	0,71	0,73	0,86	0,76	0,82	0,87	0,84	0,80	0,84
H+ (d)	30,4	24,2	166	21,6	25,8	34,5	168	173	13,3
S	94,8	108	-	100,0	94,4	89,6	-	-	113
T (d)	125	132	121	122	120	124	124	121	126
V	75,7	81,7	-	82,2	78,5	72,2	-	-	89,5
2020	Pusté Jakartice								
Cox	1,38	1,38	1,41	1,39	1,44	1,41	1,4	1,4	1,42
H+ (d)	17,7	12,2	13,7	0	13,2	13,2	1,75	26,2	19,7
S	120	117	122	124	122	125	125	123	127
T (d)	102	105	108	124	108	112	124	96,8	108
V	85,2	89,6	88,7	100	89,1	89,4	98,6	78,7	84,5
2016	Lednice								
Cox	1,68	1,68	1,78	1,81	1,71	1,76	1,75	1,74	1,84
H+ (d)	5,47	3,91	7,03	9,38	14,1	12,0	6,51	1,30	8,60
S	222	229	222	225	218	222	231	235	236
T (d)	227	233	229	234	232	234	237	237	245
V	97,6	98,3	96,9	96,0	93,9	94,9	97,3	99,5	96,5
2020	Lednice								
Cox	1,49	1,53	1,46	1,53	1,53	1,5	1,56	1,58	1,61
H+ (d)	0	0	0	8,31	10,6	0	0	0	3,53
S	225	227	234	215	216	216	230	231	232
T (d)	225	227	234	207	206	216	230	231	229
V	100	100	100	96,1	95,1	100	100	100	98,5

Hodnota Cox, která udává množství oxidovatelného uhlíku v půdě se na většině stanic nejčastěji pohybovala v rozmezí mezi 1-2%, stejně jako většina půd ČR (nižší hodnoty pouze v PJA). Na ZS VYS, STA, CHT, HRA byla hodnota nižší v roce 2016 a lehce se zvýšila při odběru v roce 2020. Opačný trend byl na ZS Lednice.

Hodnota celkové sorpční kapacity (T) byla nejčastěji střední nebo nízká a na několika stanicích došlo shodně za sledované období k poklesu z hodnoty střední na nízkou.

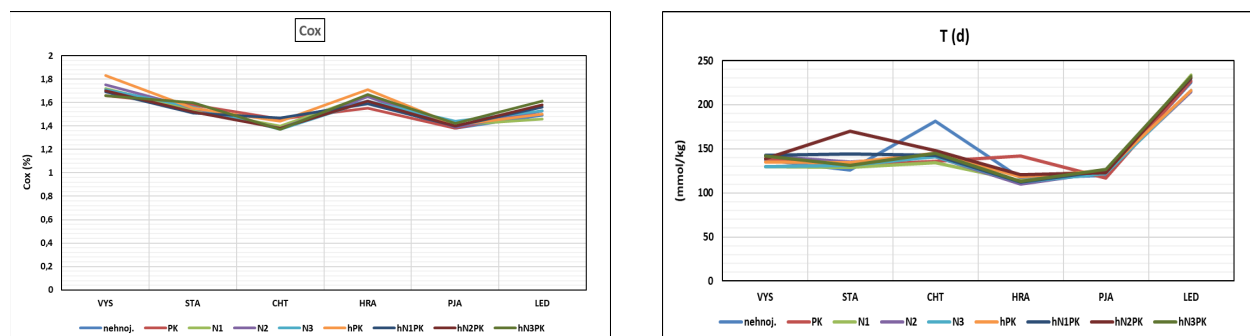
Hodnoty nasycenosti sorpčního komplexu (%) byly na jednotlivých stanicích různé, od slabě nasycené (VYS, CHT) přes nasycenou (STV, HRA, PJA) po plně nasycenou LED.

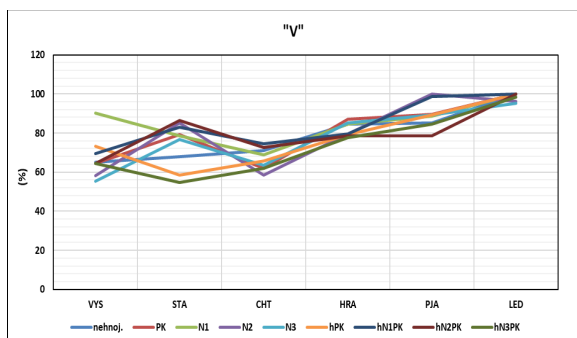
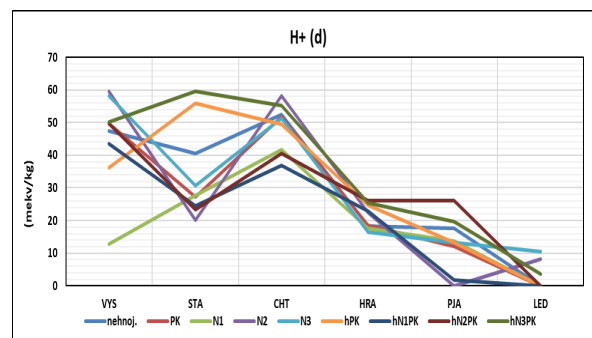
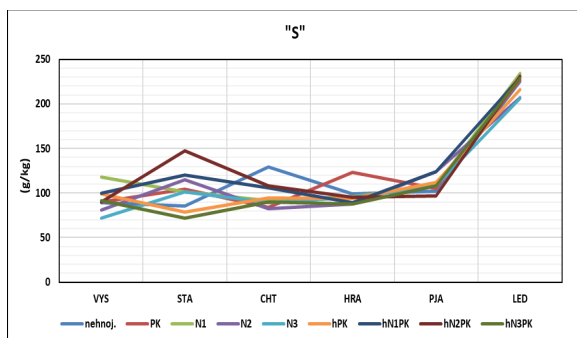
Grafy č. 17–21 : Sorpční vlastnosti půdy v roce 2016

Na ZS Pusté Jakartice se hned u několika parametrů vyskytl odlišný trend než u ostatních zkušebních stanic a to u variant hnojení, kde byl spolu s minerálním hnojením aplikován chlévský hnůj.

Grafy č. 22–26 : Sorpční vlastnosti půdy v roce 2020

5.5 Zhodnocení bilance dusíku

Výpočet bilance představuje prostou bilanci založenou na porovnání živin dodaných hnojením a odebraných sklizněmi za období 2013–2020. Grafy č. 27–32 znázorňují vývoj bilance N na jednotlivých variantách hnojení a zkušebních stanicích v průběhu let 2013-2020.

Rozhodujícím zdrojem dat pro výpočet jsou analýzy rostlin a množství dodaných živin. Vzorec pro výpočet roční bilance je následující: $NRB = N_{DH} - (N_{HP} + N_{VP})$

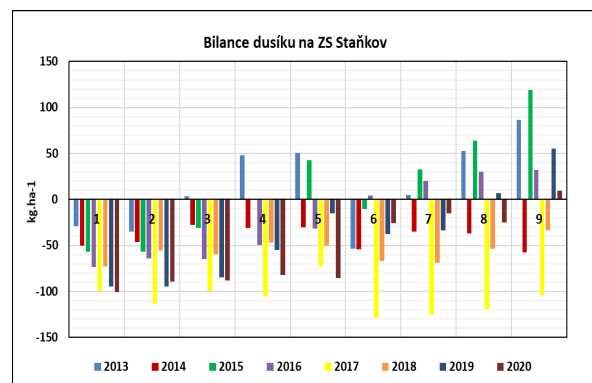
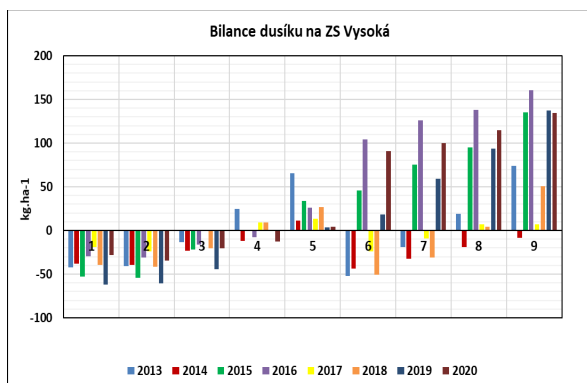
Kde je: NRB.....dusíkatá roční bilance

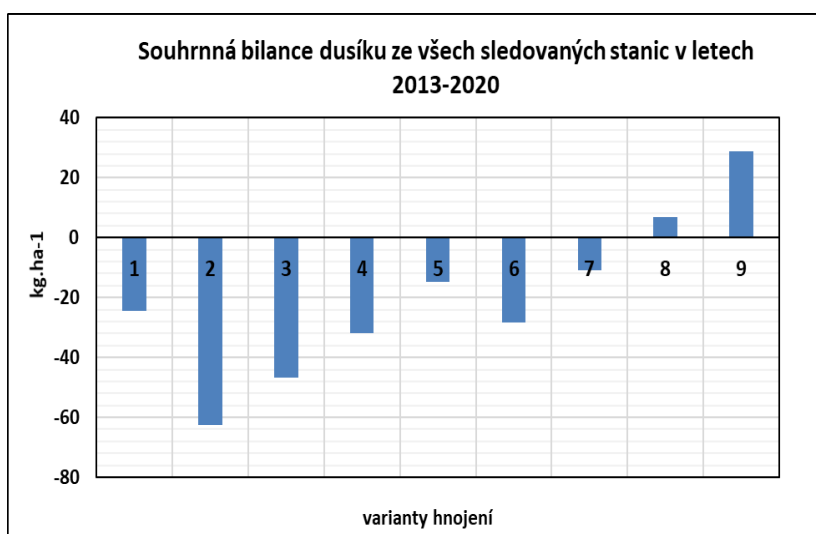
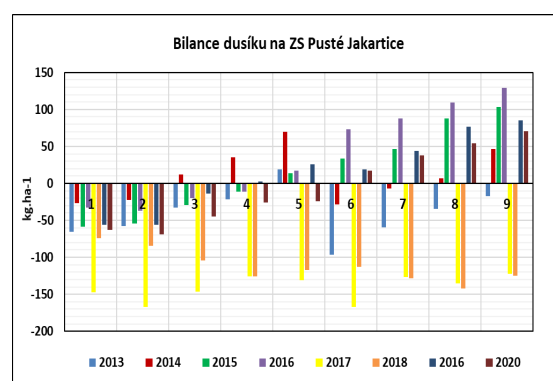
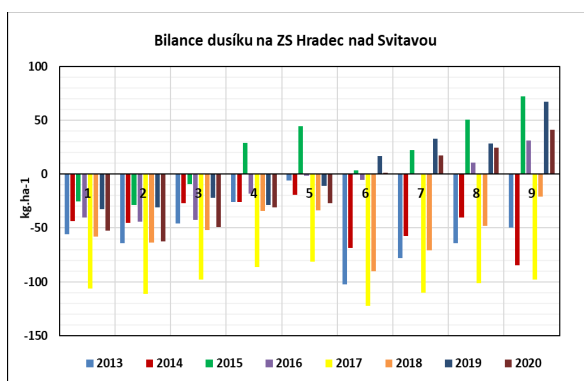
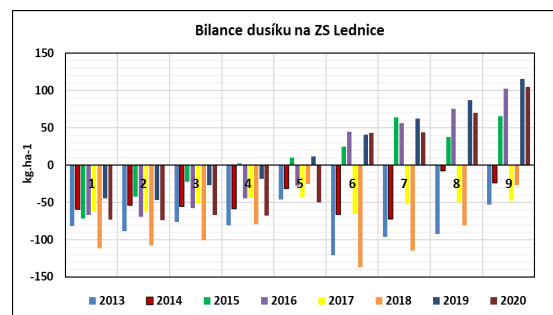
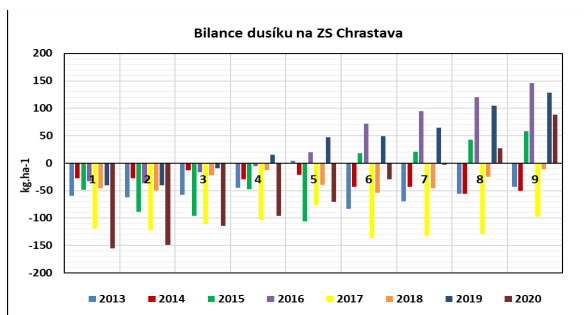
N_{DH} .....dusík dodaný hnojením

N_{HP} .....dusík odebraný hlavním sklizňovým produktem

N_{VP} .....dusík odebraný vedlejším sklizňovým produktem

Grafy č. 27–33: Výpočet průměrné roční bilance N v letech 2013-2020

Výsledky nám potvrzují hypotézu, že organické hnojení pozitivně ovlivňuje bilanci N. Při srovnání variant nehnojených a hnojených organicky je zřejmé, že nižší deficit byl u variant hnojených hnojem a v tomto smyslu se tedy přísun organického hnojení podílel na vyrovnaní bilance N. Nejvýrazněji se to projevilo v následujících dvou letech po aplikaci chlévského hnoje. Stupňování dávek dusíku bilanci N sice zlepšovalo, ale i při vysoké dávce byla bilance většinou mírně deficitní.

5 Závěr

6.1 Výnosy

Po celé období trvání třetího osevního sledu (2013-2020) se na úrovni výnosů zásadním způsobem projevovalo ověřované hnojení, tj. stupňované dávky dusíku a organické hnojení hnojem. Potvrdil se princip „vyšší intenzita hnojení přispívá k vyššímu výnosu“ a uplatňoval se především v horších půdně-klimatických podmínkách. Naopak na úrodnějších půdách (ŘVO) mělo minerální dusíkaté i organické hnojení menší vliv na tvorbu výnosu. Z toho můžeme usoudit, že vliv výrobní oblasti, či půdně klimatické podmínky jsou z hlediska tvorby výnosů významným faktorem.

Zatímco u kontroly, bez jakéhokoliv hnojení, byly ve druhém osevním sledu hladiny výnosů relativně vysoké a na některých stanicích dosahovaly obdobných hodnot jako na hnojených parcelách, což bylo prisuzováno kompenzační schopnosti půdy, ve 3. osevním sledu je již viditelné, že se půda bez hnojení vyčerpává a výnosy jsou nižší.

6.2 Technologické vlastnosti

Stupňované dávky dusíku a minerálního hnojení ovlivnily sledované technologické vlastnosti u jednotlivých plodin následovně:

- ozimá řepka, rok 2013, s rostoucí intenzitou hnojení HTS mírně stoupala nebo stagnovala. U ZS Pusté Jakartice a Lednice (na úrodnějších půdách) lehce klesala. Prokázal se pozitivní vliv organického hnojení na HTS řepky.
- pšenice ozimá, rok 2014, s rostoucí intenzitou hnojení rostla HTS. Nižší byla u varianty s hnojem (hPK), obsah N-látek se zvyšoval s rostoucí intenzitou hnojení, u varianty s hnojem není nárůst tak patrný a hodnota se blížila kontrole. Jejich obsah dle normy ČSN 46 1100-2 na většině neodpovídá užití této pšenice jako pekárenské (nejméně 11,5%).
- rok 2015, brambory a cukrová řepa. Brambory - většina hlíz se nacházela ve skupině 2. tj. od 35 do 60 mm, další v pořadí byla velikostní skupina č. 1 (hlízy pod 35 mm). Stupňovaná dávka N spolu s organickým hnojením podíl těchto hlíz snižovala. Skupina č. 3, hlízy nad 60 mm, byla zastoupena pouze velmi slabě, a to od 1 % do 3 % všech sklizených hlíz.
Obsah škrobu u všech variant hnojení splňuje hodnotu brambor pro konzumní účely (11-16%, někdy i více). S vyšší dávkou hnojení se jeho obsah snižuje. Limit stanovený pro obsah dusičnanů - 300 mg.kg⁻¹ pro konzumní produkci brambor pozdních byl na třech variantách hnojení překročen (N3, hN2PK, hN3PK).
- ječmen jarní, rok 2016, výsledky HTS byly poměrně vyrovnané, obsah N-látek vrůstal se zvyšující se intenzitou hnojení, výjimkou byla varianta s hnojem. Normě ČSN 46 1100-5, kdy sladovnický ječmen obsahuje nejméně 10% a nejvíce 12% N-látek vyhovělo jen málo variant na některých ZS.
- HTS hrachu v roce 2017 se zvyšující se hladinou hnojení klesala a na variantách hnojených hnojem se opět lehce rostla.
- rok 2018, pšenice ozimá, s rostoucí intenzitou hnojení HTS na většině stanic klesala, výrazněji na úrodnějších půdách, ZS Lednice a Pusté Jakartice.
- okopaniny, rok 2019. Brambory - většina hlíz na většině variant hnojení se nacházela ve skupině 2. tj. od 40 do 70 mm. Další v pořadí byla velikostní skupina č. 1 (hlízy pod 40 mm). Stupňovaná dávka N spolu s organickým hnojením tento podíl hlíz snižovala. Skupina č. 3 hlízy nad 70 mm byla zastoupena hlavně na ZS Vysoká – až 15% na variantě 5 a 7 a vůbec nebyla zastoupena v Hradci nad Svitavou.

Obsah škrobu se u všech variant hnojení blížil hodnotě pro konzumní účely (11-16%). Průměrné hodnoty byly poměrně vyrovnané, vyšší byla jen hodnota u varianty č. 4 (hladina N₂). Limitní hodnota pro zpracovatelský průmysl 18%, byla překročena na některých variantách na ZS Vysoká a Staňkov.

Limitu pro obsah dusičnanů 300 mg.kg⁻¹ pro konzumní produkci brambor pozdních vyhověla pouze nehnojená varianta. Na většině stanic byl limit u téměř všech variant hnojení překročen. Na ZS Vysoká a Hradec by vyhláše nevyhověla žádná varianta.

Cukrovka - cukernatost se se zvyšující se hladinou N snižovala až na 15,9% u varianty č. 9. Výťažnost rafinády (bílého rafinovaného cukru) se rovněž vyšší hladinou hnojení snižovala. Naopak alfa N (nežádoucí dusík, který snižuje výtěžnost) se s vyššími dávkami hnojení zvyšoval.

6.3 Anorganické rozborů rostlin

- řepka ozimá, r. 2013, u dusíku byl zvýšený obsah v semeni i ve slámě na variantách hnojených vyššími hladinami N. Fosfor v semeni se u všech hnojení držel na úrovni kontroly, ve slámě obsah klesal s rostoucí hladinou N. U draslíku se stupňování N projevilo jeho velmi pozvolným nárůstem.
- pšenice ozimá, r. 2014, obsah dusíku vzrůstal vlivem stupňování hnojení N, zvláště u variant s hnojem. U fosforu byly změny nevýznamné. U draslíku došlo ke zvýšení hodnot vlivem stupňování N pouze ve slámě.
- Okopaniny, r. 2015, obsah dusíku u brambor i u cukrovky korespondoval se stupňovanou dávkou dusíku a pozitivně se projevil i vliv organického hnojení. Na obsah fosforu nebyl patrný vliv minerálního ani organického hnojení, rozdíly mezi variantami byly nepatrné. U draslíku se vliv hnoje i N hnojení projevil jasně u brambor, u cukrovky už tak výrazné odchylky zaznamenány nebyly. Obsah vápníku v bramborách byl zcela konstantní u cukrovky byl naopak zaznamenán jeho mírný pokles. U hořčiku se vliv N hnojení projevil u cukrovky velmi pozvolným nárůstem, u brambor nevykazoval obsah Mg výrazné změny.
- jarní ječmen, r. 2016, na obsahu dusíku v zrně ječmene se projevila intenzita minerálního hnojení samostatně i u variant s organickým hnojením rostoucími hodnotami. U fosforu a draslíku nedošlo vlivem stupňovaném hnojení k výraznějším změnám rovněž obsah vápníku a hořčiku nebyl intenzitou hnojení ovlivněn, rozdíly mezi variantami byly nevýznamné.
- hrách, r. 2017, obsah dusíku se nijak výrazněji nezvyšoval s vyšší hladinou hnojení N. Ani u fosforu nedošlo vlivem stupňování N ke změně hodnot. U draslíku, vápníku i hořčiku byly rozdíly mezi variantami zanedbatelné.
- pšenice ozimá, r. 2018, obsah dusíku vzrůstal vlivem stupňování hnojení N, a po hnojení s hnojem. Nárůst obsahu fosforu, draslíku, vápníku i hořčiku vlivem stupňování N byl jen nevýznamný.
- brambory a cukrovka, r. 2019, obsah dusíku korespondoval se stupňovanou dávkou dusíku a pozitivně se projevil i vliv organického hnojení. U fosforu byl méně patrný vliv minerálního hnojení, vyšších hodnot dosáhly varianty s organickým hnojením a nebo v kombinaci s MH. Naopak u K se vliv hnoje i N hnojení projevil jasně u brambor i u cukrovky. Obsah Ca v bramborách byl víceméně konstantní, u cukrovky byl zaznamenán jeho mírný růst u variant s vyšší hladinou hnojení. U obsahu hořčiku se vliv N hnojení projevil u cukrovky i brambor velmi pozvolným nárůstem.
- ječmen jarní, r. 2020, obsah dusíku se výrazněji zvyšoval u HP s vyšší hladinou N u VP stupňovaná dávka N tak výrazný vliv neměla. U fosforu a draslíku došlo vlivem stupňování N k mírnému zvýšení hodnot. Ca a Mg - byly rozdíly mezi variantami zanedbatelné.

Sledované plodiny reagovaly na přísun N zvýšeným obsahem tohoto prvku v pletivech hlavního sklizňového produktu, což je důležité zvláště u obilovin. Potvrzuje se, že intenzitou hnojení N lze ovlivnit obsah N u kterékoliv plodiny.

6.4 Agrochemické rozborů půd

Vývoj N_{min} ve sledovaném období 2013 až 2020 v hloubce do 30 cm měl obdobný vývojový trend na jednotlivých variantách hnojení ve všech odběrových termínech. Po sklizni a před zámrazem byly ale hodnoty vyšší než při jarních odběrech. Na kombinaci PK byly hodnoty srovnatelné nebo docházelo k mírnému poklesu minerálního dusíku oproti nehnojené kombinaci, ale pak se pomalu zvyšoval s tím, jak se zvyšují dávky dusíku. Projevil se i vliv organického hnojení, hodnoty zde byly vyšší než na variantách bez hnoje a také stoupaly s tím, jak se zvyšovala hladina hnojení. Nejvyšší hodnoty byly při všech termínech odběru na variantě hN3PK. U spodního horizontu 30-60 cm je vývojový trend obsahu N_{min} také obdobný pro všechny termíny odběru a kopíruje vývoj ve svrchním horizontu. Nejvyšší hodnoty byly opět na variantě hN3PK. Oproti svrchnímu horizontu jsou hodnoty v podorníci vyrovnanější, bez větších rozdílů mezi odběrovými termíny. Hodnoty v tomto horizontu jsou nižší, než ve svrchním horizontu.

V rámci sledování obsahu minerálního dusíku N_{min} byly stanoveny i obsahy nitrátového a amonného dusíku ($N-NO_3$ a $N-NH_4$).

- Svrchní horizont 0-30 cm, odběr brzo na jaře, byly zjištěny nejnižší hodnoty N_{min} a obsah nitrátového dusíku se držel ve velmi bezpečné nebo bezpečné hladině.
- Svrchní horizont 0-30 cm, odběr po sklizni, hodnoty N_{min} se zvýšily a kopírovaly zvyšující se intenzitu hnojení. Obsah $N-NO_3$ zůstal bezpečný na nejvyšší úrovni hnojení přiměřený.
- Svrchní horizont 0-30 cm, odběr před zámrazem půdy, obsah N_{min} mírně poklesl a obsah nitrátového dusíku se stále držel v přiměřené nebo bezpečné hladině.
- Spodní horizont 30-60 cm, odběr brzo na jaře, hodnota N_{min} byla nepatrně nižší než ve svrchním horizontu. Na žádné variantě hnojení nepřekročil obsah $N-NO_3$ bezpečnou hranici.
- Spodní horizont 30-60 cm, odběr po sklizni, v hodnotách obsahu N_{min} byl viditelný rozdíl v závislosti na intenzitě hnojení. Hodnoty nitrátového dusíku se držely v bezpečné hladině.
- Spodní horizont 30-60 cm, před zámrazem půdy, vyšší obsah N_{min} než po sklizni, ale i v tomto termínu byl $N-NO_3$ bezpečný.

6.5 Bilance dusíku

Výsledky bilance dusíku potvrzují hypotézu, že organické hnojení ji pozitivně ovlivňuje. Při srovnání variant nehnojených a hnojených organicky je zřejmé, že nižší deficit byl u variant hnojených hnojem a v tomto smyslu se tedy přísun organického hnojení podílel na vyrovnání bilance N. Nejvýrazněji se to projevilo v následujících dvou letech po aplikaci chlévského hnoje (2015, 2016 a 2019, 2020). Dosažené hodnoty ukazují, že použité dávky N jsou z hlediska bilance veskrze odpovídající, nejvyšší dávky v kombinaci s hnojem již vedou k přebytku dusíku.